

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja samt till lagar om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen och om ändring av 10 kap. 18 § sjölagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja. Det föreslås vidare att riksdagen godkänner lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen och lagen om ändring av 10 kap. 18 § sjölagen.

Genom 2003 års protokoll upprättas en kompletterande fond i samband med det nuvarande internationella ersättningssystemet för ersättning av oljeskador som förorsakas av oljetankfartyg. Grundsystemet utgörs av två konventioner dvs. konventionen angående fartygsägarens ansvarighet och konventionen som gäller den internationella oljeskadefonden, IOPC-fonden, som kompletterar fartygsägarens ansvarighet. Finland är part i dessa konventioner.

Den kompletterande fonden stärker avsevärt den skadelidandes ställning och möjliggör full ersättning också vid omfattande oljeolyckor. Genom den kompletterande fonden kommer det internationella ersättningssystemet att i framtiden täcka skador upp till 750 miljoner särskilda dragningsrätter (SDR) vilket motsvarar cirka 900 miljoner euro, medan grundsystemets högsta tillgängliga ersättningsbelopp är 203 miljoner SDR, ungefär 250 miljoner euro.

Den kompletterande fonden aktiveras om det föreligger en risk att skadeståndskraven överskrider grundsystemets högsta tillgängliga ersättningsbelopp. De som mottar avgiftspliktig olja i de fördragsslutande staterna svarar för finansieringen av fonden enligt samma system som i 1992 års IOPC-fond. Avgiftsandelen bestäms på basis av mängden mottagen avgiftspliktig olja i den fördragsslutande staten under ett kalenderår.

Protokollet hör till området för delad behörighet och hör till vissa delar till Europeiska gemenskapens exklusiva behörighet. Enligt beslut av Europeiska unionens råd har man uppsatt som mål att medlemsstaterna ratificerar protokollet senast den 30 juni 2004. Avsikten är att Finland efter det att de föreslagna lagarna har godkänts och stadfästs ratificerar protokollet inom den nämnda tiden.

Lagarna avses bli satta i kraft genom förordning av republikens president och av statsrådet samtidigt som 2003 års protokoll träder i kraft internationellt. Protokollet träder i kraft internationellt tre månader efter det att minst åtta stater har anslutit sig till det och den sammanlagda mängden avgiftspliktig olja som mottagits i dessa länder är minst 450 miljoner ton. Dessa förutsättningar kommer enligt bedömning att uppfyllas under år 2004.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	4
1. Nuläge	4
2. Den internationella utvecklingen.....	4
3. 2003 års fondprotokoll	5
4. Fördelningen av behörigheten mellan medlemsstaterna och Europeiska gemenskapen	6
5. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	6
6. Propositionens verkningar	7
6.1. Ekonomiska verkningar	7
6.2. Miljökonsekvenser	8
7. Beredningen av propositionen	8
7.1. De internationella förhandlingarna	8
7.2. Beredningen i Europeiska unionens råd.....	8
7.3. Ärendets beredning i Finland	9
8. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	9
DETALJMOTIVERING.....	11
1. 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja	11
Allmänna bestämmelser.....	11
Kompletterande ersättning.....	11
Avgifter.....	13
Organisation och förvaltning.....	15
Slutbestämmelser.....	15
2. Lagförslag.....	16
2.1. Lag om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja	16
2.2. Sjölagen.....	19
10 kap. Ansvar för oljeskada	19
3. Ikraftträdande.....	19
4. Behovet av riksdagens samtycke	19
5. Behandlingsordning.....	20
LAGFÖRSLAGEN.....	23
om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om	

upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja	23
om ändring av 10 kap. 18 § sjölagen.....	24
2003 ÅRS PROTOKOLL TILL 1992 ÅRS INTERNATIONELLA KONVENTION OM UPPRÄTTANDET AV EN INTERNATIONELL FOND FÖR ERSÄTTNING AV SKADA ORSAKAD AV FÖRORENING GENOM OLJA	25
PROTOCOL OF 2003 TO THE INTERNATIONAL CONVENTION ON THE ESTABLISHMENT OF AN INTERNATIONAL FUND FOR COMPENSATION FOR OIL POLLUTION DAMAGE, 1992	25

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Det internationella systemet för ersättning av oljeskador baserar sig på två internationella konventioner. Fartygets ägare har det primära ansvaret. Detta ansvar kompletteras av en internationell fond, som uppbär avgifter av de avgiftsskyldiga oljemottagarna i de fördragsslutande staterna för sin verksamhet och för de ersättningar som skall utbetalas. Konventionssystemet tillämpas vid oljeskador som förorsakas av beständig olja och som uppkommit på en fördragsslutande stats område eller ekonomiska zon samt vid ersättning av förebyggande åtgärder, var de än vidtagits. Finland har anslutit sig till dessa konventioner.

Fartygsägarens ansvar regleras i 1992 års protokoll till 1969 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom olja (FördrS 43/1996), nedan *1992 års ansvarighetskonvention*. Bestämmelserna som reglerar fartygsägarens ansvar finns i sjölagens (674/1994) 10 kap. Fartygsägarens ansvar är strikt. Ägaren skall ha en försäkring som täcker ansvaret i det fall då fartyget transporterar mera än 2000 ton beständig olja som last. Den skadelidande kan rikta sin talan direkt mot försäkringsgivaren. Fartygsägaren är ansvarig för skadan till ett visst belopp vilket bestäms på basis av fartygets storlek. Ansvaret är begränsat och det kan uppgå till högst 89,77 miljoner SDR (*special drawing right*, särskild dragningsrätt). En särskild dragningsrätt är en av den Internationella valutafonden fastställd beräkningsenhet. En SDR motsvarar 1,2416 euro enligt kursen den 7 november 2002. Fartygsägarens maximiansvar skulle således vara cirka 110 miljoner euro.

Fartygsägarens ansvar kompletteras av en internationell fond för ersättning av oljeskador (*IOPC-fonden*), som upprättats genom 1992 års protokoll till 1971 års internationella konvention om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad

av förorening genom olja (FördrS 42/1996), nedan *1992 års fondkonvention*. Bestämmelserna i konvention som hör till området för lagstiftningen har införts i finsk lag genom lagen om godkännande och tillämpning av vissa bestämmelser i 1992 års ändringsprotokoll till 1971 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja (424/1996) den s.k. fondlagen.

Enligt fondkonventionen finansieras fondens verksamhet och ersättningsansvar med medel som uppbärs av oljemottagarna i de fördragsslutande staterna. Det finns idag över 80 fördragsslutande stater. Avgiften som skall erläggas till den internationella fonden bestäms på basis av mängden mottagen olja och i proportion till de avgiftsandelar som pålagts oljemottagarna i de övriga fördragsslutande staterna. Avgiftsskyldigheten uppstår då mängden mottagen olja överstiger 150 000 ton per år. Det internationella fondsystemet fungerar såsom en ömsesidig försäkring. Maximibeloppet som utbetalas som ersättning från det internationella systemet är idag 203 miljoner SDR alltså ungefär 250 miljoner euro enligt ovannämnda kurs. Fondens ersättningsansvar är begränsat till skillnaden mellan maximibeloppet och det belopp som har betalats av fartygsägaren. Det avgiftsskyldiga oljemottagarnas antal i Finland har rätt konstant varit två till antalet. Stundom har antalet varit något högre.

2. Den internationella utvecklingen

De omfattande oljeolyckorna som har inträffat i Europa under de senaste åren, bl.a. tankfartyget Erikas haveri utanför den franska kusten i december 1999 och tankfartyget Perstige haveri utanför den spanska kusten i november 2002, intensifierade diskussionerna på internationell nivå om utvecklandet av ersättningssystemet för oljeskador och höjandet av ersättningsbeloppets maximinivå. Europeiska gemenskapens kommission gav i

december år 2000 ett förslag till förordning enligt vilken en europeisk fond (COPE-fonden) skulle upprättas som komplement till det internationella systemet för ersättning av oljeskador. Medlemsländerna stödde kommissionens målsättning att höja ersättningsnivån, men den rådande uppfattningen var att detta skulle skötas på internationell nivå inom ramen för IOPC-fonden och den Internationella sjöfartsorganisationen IMO (U 19/2001 rd).

IOPC-fondens församling tillsatte i februari år 2000 en arbetsgrupp vars uppgift var att utreda behovet av att utveckla det internationella ansvarighets- och ersättningssystemet. Arbetsgruppen inledde sitt arbete med att först finna en lösning på frågan hur systemets maximala ersättningsbelopp kunde höjas i snabb ordning. Arbetsgruppen kom fram till att detta var möjligt endast genom att upprätta en kompletterande fond, som skulle finansieras av de avgiftsskyldiga oljemottagarna i de fördragsslutande staterna. En förhöjning av fartygsägarens ansvarighet skulle ha förutsatt en ändring av 1992 års ansvarighetskonvention. Eftersom genomförandet av en ändring i konventionen skulle ha tagit många år i anspråk föreslog arbetsgruppen inte någon ändring i detta skede.

Den ekonomiska belastning som den kompletterande fonden möjligen medför skulle bäras enbart av oljemottagarna. Den finansieringsbalans mellan rederinäringen och oljeindustrin som grundsystemet bygger på förverkligas inte i den kompletterande fonden. Detta var en medveten lösning i syfte att uppnå ett snabbt resultat. Den arbetsgrupp som tillsatts av IOPC-fonden fortsätter nu sitt arbete för att utveckla systemet på längre sikt och för att granska den ovannämnda finansieringsbalansen.

En förutsättning för det snabba upprättandet av den kompletterande fonden var också att den skulle vara frivillig. En fördragsslutande stat som är ansluten till grundsystemet kan fritt överväga om staten vill ansluta sig till den kompletterande fonden. Man erkände att olika länder har olika behov av kompletterande skydd i detta avseenden.

IOPC-fonden församling godkände utkastet till protokoll i oktober 2001. Protokoll till 1992 års internationella konvention om upp-

rättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja, nedan 2003 års fondprotokoll, godkändes den 16 maj 2003 vid en diplomatkonferens sammankallad av IMO.

3. 2003 års fondprotokoll

Konventionstekniskt har 2003 års fondprotokoll kopplats till 1992 års fondkonvention. Fondkonventionen ändras dock inte genom protokollet, utan en kompletterande fond upprättas i samband med det nuvarande systemet. Grundprinciperna i 1992 års fondkonvention följs i protokollet och ett flertal artiklar innehåller enbart hänvisningar till 1992 års fondkonvention eller 1992 års ansvarighetskonvention.

Enligt protokollet är det möjligt endast för stater som är anslutna till grundsystemet att ansluta sig till den kompletterande fonden. Anslutningen bygger på frivillighet. När en stat har anslutit sig till fondprotokollet blir det bindande för staten med alla rättigheter och skyldigheter som därpå följer.

Den kompletterande fonden aktiveras enligt protokollet om det föreligger en risk att summan av skadeståndskraven överstiger det högsta tillgängliga ersättningsbeloppet enligt grundsystemet. Den kompletterande fonden möjliggör således full ersättning även i mera omfattande olyckor. Dessutom kan 1992 års fond snabbare än idag börja betala ut ersättningar vid stora olyckor i sådana stater som är anslutna till fondprotokollet, eftersom man inte på samma sätt som idag behöver gardera 1992 års fond för att det högsta tillgängliga ersättningsbeloppet eventuellt överskrids.

Protokollets geografiska och materiella tillämpningsområde är detsamma som i grundsystemet. Ersättning betalas från den kompletterande fonden för skada orsakad av förorening genom olja från oljetankfartyg, som har uppkommit på en fördragsslutande stats område, inklusive dess territorialvatten samt den ekonomiska zonen eller motsvarande område, samt vid ersättande av förebyggande åtgärder, var de än vidtagits.

Genom den kompletterande fonden kommer det högsta tillgängliga ersättningsbeloppet för det internationella ersättningssystemet

att uppgå till 750 miljoner SDR vilket motsvarar cirka 900 miljoner euro.

Den kompletterande fonden fungerar och uppbär avgifter enligt samma principer som tillämpas i grundsystemet. De som mottar avgiftspliktig olja i de fördragsslutande staterna svarar för finansieringen av fonden enligt samma system som i 1992 års IOPC-fond. Avgiftsskyldigheten uppstår när över 150 000 ton avgiftspliktig olja har mottagits under ett kalenderår. Avgiftsandelen bestäms på basis av mängden mottagen olja i den fördragsslutande staten i förhållande till de sammanlagda avgifter som uppbärs av den kompletterande fonden och de avgiftsandelar som pålagts oljemottagarna i de övriga fördragsslutande staterna.

Protokollet innehåller också bestämmelser om preskriptionstider, behörig domstol, den kompletterande fondens subrogations- och regressrätt, uppbärande av avgifter, rapporteringsskyldighet, fondens förvaltning, förenklat förfarande i fråga om höjandet av det maximala ersättningsbeloppet, samt sedvanliga bestämmelser om ikraftträdande, ändringsförfarande, uppsägning av protokollet osv. Bestämmelserna följer samma principer som 1992 års fondkonvention.

4. Fördelningen av behörigheten mellan medlemsstaterna och Europeiska gemenskapen

Ur gemenskapens perspektiv hör protokollet till området för delad behörighet. Artiklarna 7 och 8 i protokollet, som gäller behörig domstol samt erkännande och verkställighet av domar, hör till gemenskapens exklusiva behörighet. De övriga artiklarna i protokollet hör till medlemsstaternas behörighet.

Gemenskapens behörighet baserar sig på grundfördraget och på EG-domstolens rättspraxis i form av den s.k. ERTA-doktrinen, enligt vilken gemenskapen har exklusiv behörighet att göra åtaganden i internationella förhållanden på sådana områden där gemenskapen har gemensamma regler. Gemenskapens externa behörighet följer i detta fall från Rådets förordning (EG) nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, den så kallade Bryssel I-förordningen.

Förordningen är bindande för samtliga medlemsstater utom Danmark. I relationerna mellan Danmark och de övriga medlemsstaterna gäller fortfarande 1968 års Brysselkonvention om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område.

Enligt protokollet är det inte möjligt för regionala ekonomiska sammanslutningar såsom den Europeiska gemenskapen att ansluta sig till protokollet. Europeiska unionens råd har därför fattat ett beslut om befullmäktigande av medlemsstaterna att underteckna eller ratificera protokollet på gemenskapens vägnar till den del det berör frågor som hör till gemenskapens behörighet. Enligt beslutet borde medlemsstaterna försöka underteckna eller ratificera protokollet senast den 30 juni 2004. Vid undertecknandet eller ratificeringen skall medlemsstaterna meddela att åtgärden äger rum i enlighet med Rådets beslut.

5. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att införa de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen i finsk rätt. Avsikten är att Finland ansluter sig till protokollet. Den internationella kompletterande fonden skulle då även täcka oljeskador som uppkommer i Finland och som förorsakas av oljetankfartyg.

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner det i London den 16 maj 2003 uppgjorda protokollet till 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja till den del protokollets bestämmelser hör till Finlands behörighet.

I propositionen föreslås vidare att protokollet sätts i kraft genom en s.k. blandad promulgationslag. I lagen intas förutom en egentlig ikraftträdelsebestämmelse också några sakbestämmelser om tillämpningen av protokollet. Motsvarande förfarande tillämpades för 1992 års fondkonvention. Lagen om godkännande och tillämpningen av 1992 års fondkonvention (424/1996), den s.k. fondlagen, skulle fortfarande gälla som sådan.

Det föreslås också i propositionen att riksdagen godkänner lagen om ändring av 10 kap. 18 § sjölagen så att en hänvisning till lagen angående rätten att få ersättning från den kompletterande fonden fogas till paragrafen.

6. Propositionens verkningar

6.1. Ekonomiska verkningar

Den kompletterande fonden möjliggör full ersättning för de skadelidande också vid omfattande oljeolyckor. Skada kan uppstå för näringsidkare såsom fiskare, utövare av turismnäringar och för strandägare.

Kostnader som uppstår för staten, kommunerna och det regionala räddningsväsendet för förebyggande åtgärder och återställande av miljön ersätts enligt oljeansvarighetssystemet. Dessa instansers ställning som mottagare av ersättning kommer att förbättras avsevärt genom det förhöjda ersättningsbeloppet, eftersom ersättningarna som skall utbetalas till dem ofta uppgår till höga belopp.

Den kompletterande fonden medför inte kostnader för staten, kommunerna eller det regionala räddningsväsendet. Fonden medför inte heller administrativa kostnader, eftersom de administrativa uppgifterna som den kompletterande fonden medför kan omhändertas inom ramen för grundsystemet.

Den kompletterande fonden finansieras på samma sätt som i grundsystemet av dem som mottar avgiftspliktig olja i de fördragsslutande staterna. Oljemottagarna betalar avgifter direkt till fonden på basis av de uppgifter som de fördragsslutande staterna tillhandahåller fonden. Den avgiftspliktiga mängden olja som mottas i Finland har under de senaste åren i genomsnitt uppgått till 10—11 miljoner ton per år. Det avgiftsskyldiga oljemottagarnas antal i Finland har under en längre tid varit två till antalet. Ibland har antalet varit något större.

Den finska avgiftsskyldiga oljemottagarnas andel i 1992 års IOPC-fond har varit cirka 0,9 procent av fondens sammanlagda årsavgifter. Ifall det skulle inträffa en oljeolycka som skulle ge upphov till ersättningskrav som överstiger grundsystemets högsta ersättningsbelopp, skulle de finska mottagarnas

betalningsandel till det internationella ersättningssystemet för oljeskador beräknas enligt följande: 1) cirka 0,9 procent av maximibeloppet för 1992 års fond som är 203 miljoner SDR och 2) en viss procentsats av de ersättningar som skall betalas av den kompletterande fonden. Det maximala ersättningsbeloppet som kan utgå från den kompletterande fonden är 574 miljoner SDR d.v.s. skillnaden mellan den kompletterande fondens maximibelopp och 1992 års fondens maximibelopp.

Enligt 1992 års IOPC-fonds årsstatistik varierar mängden mottagen olja i de fördragsslutande staterna årligen, ibland avsevärt. Bedömningen av hur mycket de finska avgiftsskyldiga mottagarna eventuellt skall betala till den kompletterande fonden bör göras på basis av olika scenarier. Vid bedömningen bör man beakta de länder som sannolikt kommer att ansluta sig till systemet och den avgiftspliktiga mängden olja som mottas i dessa länder.

I den följande bedömningen utgår man från att det i Finland mottas 11 miljoner avgiftspliktig olja årligen. Om alla EU:s medlemsstater och Norge ansluter sig till systemet, skulle andelen för Finlands del vara cirka 1,8 procent. De finska oljemottagarnas maximandel vid en oljeolycka skulle då vara cirka 0,9 procent av 203 miljoner SDR samt 1,8 procent av 547 miljoner SDR, alltså sammanlagt ungefär 11 miljoner SDR, vilket motsvarar cirka 14 miljoner euro. Om det förslag som den Europeiska gemenskapens kommission lade fram om en europeisk kompletterande fond hade godkänts, skulle det ha haft samma ekonomiska verkningar för de finska avgiftsskyldiga.

Australien, Kanada och Japan kommer enligt bedömning att ansluta sig till systemet i ett rätt tidigt skede. De finska avgiftsskyldigas andel skulle då falla till cirka 1,2 procent. När Koreanska republiken och Singapore ansluter sig till systemet i tillägg till de ovan nämnda länderna, kommer de finska avgiftsskyldigas andel att vara ungefär en procent.

Mängden avgiftspliktig olja som mottagits i Japan under de senaste åren har årligen varit ungefär 250 miljoner ton. De avgiftsskyldiga i Japan har betalat den överlägset största andelen till 1992 års IOPC-fond (ca 19 %). När Japan ansluter sig till den kompletterande

fonden kommer avgiftsandelens för oljemottagarna i de övriga konventionsländerna att minska avsevärt. Som en följd av ett krav framställt av Japan innehåller fondprotokollet dock ett specialarrangemang för avgiftsskyldigheten under en viss övergångsperiod, som under vissa förutsättningar leder till nedsatta avgifter för vissa avgiftsskyldiga och tilläggsavgifter för andra. Om de sammanlagda avgifter som skall betalas för avgiftspliktig olja i en fördragsslutande stat överstiger 20 procent av summan av de årsavgifter som skall betalas till den kompletterande fonden, skall de avgifter som skall betalas av de avgiftsskyldiga i den staten minskas proportionellt så att deras sammanlagda avgifter motsvarar 20 procent. Det underskott som uppstår för fonden skall täckas av tilläggsavgifter som proportionellt uppbärs av de avgiftsskyldiga i de övriga fördragsslutande staterna.

Arrangemanget är i kraft till dess den totala mängden avgiftspliktig olja som har tagits emot i de fördragsslutande staterna under ett kalenderår uppgår till 1 000 miljoner ton eller 10 år har förflutit från det att protokollet trädde i kraft. Arrangemanget skulle medföra en tilläggsavgift för de finska avgiftsskyldiga oljemottagarna i det fall att den kompletterande fonden skulle aktiveras under denna tid. På grund av den stora volymen avgiftspliktig olja som importeras till Japan skulle landets anslutning till den kompletterande fonden dock medföra för de finska avgiftspliktiga del att deras andel enligt uppskattning skulle vara knappa 1,3 procent, inklusive tilläggsavgiftsskyldigheten. Denna andel skulle vara avsevärt mindre än i det rent europeiska alternativet utan Japan.

6.2. Miljökonsekvenser

Den kompletterande fonden innebär att möjligheterna att betala kostnaderna fullt ut för återställande av den förorenade miljön förbättras avsevärt också vid stora oljeolyckor. Med beaktande av de allt växande volymerna av oljetransporter på Finska viken och Östersjön skulle den kompletterande fonden ha betydande verkan vid en eventuell oljeolycka.

7. Beredningen av propositionen

7.1. De internationella förhandlingarna

Förslaget till 2003 års fondprotokoll bereddes i en arbetsgrupp tillsatt av församlingen för 1992 års IOPC-fond. Utkastet behandlades därefter i den Internationella sjöfartsorganisationens, IMO:s juridiska kommitté. Protokollet godkändes den 16 maj 2003 vid en diplomatkonferens som tillkallats av IMO.

7.2. Beredningen i Europeiska unionens råd

Europeiska gemenskapens kommission gav den 8 april 2002 ett förslag till rådets beslut om bemyndigande för kommissionen att förhandla i Europeiska gemenskapens intresse om ett protokoll angående en kompletterande fond. Förslaget behandlades i rådet under hösten 2002 och beslutet om bemyndigandet för kommissionen att förhandla i ärendet till den del det gäller frågor som hör till gemenskapens behörighet gavs i december 2002.

I förhandlingsmandatet fastslogs att gemenskapen kunde godkänna protokollets artikel 7 angående behörig domstol, trots att artikeln inte helt var i överensstämmelse med Bryssel I-förordningen. Man ansåg att den kompletterande fonden är fast kopplad till 1992 års grundsystem och bestämmelserna om domstolarnas behörighet skulle därför av praktiska skäl överensstämma med bestämmelserna i 1992 års fondkonvention. Enligt huvudregeln i artikel 7 skall den domstol som ligger i den stat där föroreningen inträffat ha exklusiv behörighet. Bryssel I-förordningens behörighetsreglering baseras däremot i första hand på svarandens hemvist. I vissa skadeståndsärenden får talan även väckas vid domstolen för den ort där skadan har inträffat eller kan inträffa.

Enligt förhandlingsmandatet skulle kommissionen ifråga om artikel 8 angående erkännande och verkställighet av domar se till att bestämmelserna om erkännande och verkställighet av domar i Bryssel I-förordningen fortsätter att gälla även när en dom som fällt av en domstol i en medlemsstat erkänns eller verkställs i en annan medlemsstat. En närmare beskrivning ingår i detaljmotiveringens

avsnitt 1 i samband med beskrivningen av denna artikel.

Europeiska gemenskapens kommission gav den 8 september 2003 ett förslag till rådets beslut om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska gemenskapens intresse underteckna eller ratificera protokollet. Bemyndigandet omfattar de artiklar som hör till gemenskapens exklusiva behörighet.

Europeiska unionens råd har godkänt beslutet angående bemyndigande i december 2003. Medlemsstaterna skall enligt beslutet underteckna eller ratificera protokollet om möjligt före slutet av juni 2004. Tiden utgör en målsättning och är inte juridiskt bindande. Beslutet omfattar också ett bemyndigande för Österrike och Luxemburg att tillträda grundkonventionerna. Det är enbart möjligt för stater som är parter i grundsystemet att ansluta sig till protokollet.

Rådets beslut skall också förordas av Europeiska Parlamentet.

Beslutet skapar grund för att Finland kan ratificera protokollet också till den del det gäller artiklarna som hör till gemenskapens exklusiva behörighet.

7.3. Ärendets beredning i Finland

Efter det att Europeiska gemenskapens kommission gav sitt förslag om förhandlingsmandat som nämns i punkten 7.2., sände kommunikationsministeriet en skrivelse i ärendet till riksdagen (E 65/2002 rd). Skrivelsen behandlades i trafikutskottets (TrUU 12/2002 rd) och miljöutskottet (MiUU 17/2002 rd).

Efter det att Europeiska gemenskapens kommission gav sitt förslag om bemyndigande av medlemsstaterna att underteckna eller ratificera protokollet som nämns i punkten 7.2., sände kommunikationsministeriet en skrivelse i ärendet till riksdagen (E 73/2003 rd).

Den föreliggande propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet som tjänsteuppdrag. Justitieministeriet och miljöministeriet har också deltagit vid beredningen.

Utlåtande om förslaget till proposition har begärts av utrikesministeriet, justitieministeriet, miljöministeriet, sjöfartsverket, Ålands landskapsstyrelse, Olje- och Gasbranschens

Centralförbund, Finlands Rederiförening, Ålands Redarförening, Fraktfartygsföreningen, Sjömans-Unionen, Finlands Skeppsbevälsförbund, Finlands Maskinbefälsförbund, Industrins och Arbetsgivarnas centralförbund och Sjöförsäkringsbolagens förening.

I utlåtande har man i allmänhet förhållit sig positivt till upprättande av den kompletterande fonden, bl.a. med beaktande av de allt ökande oljetransporterna på Östersjön och Finska viken. Den kompletterande fonden ger en bättre möjlighet än det nuvarande systemet att betala full ersättning inte bara till de skadelidande utan också för kostnader för förebyggande åtgärder och återställande av miljön. Man har också framhållit att upprättandet av en kompletterande fond på internationellt plan är i många avseenden en bättre lösning, också för de avgiftsskyldiga, än upprättande av en regional europeisk fond. Olje- och Gasbranschens Centralförbund anser att en förutsättning för ratificeringen av protokollet är att ett tillräckligt antal stater ansluter sig till det nya systemet, eftersom betalningsunderlaget annars skulle bli snävt och betalningsbördan på de finska oljemottagarna vid en eventuell olycka orimligt hög. Centralförbundet betonar också i sitt utlåtande att upprättandet av den kompletterande fonden måste ses som ett mellanskede i ett mera långsiktigt arbetet, som i framtiden också bör leda till en revision av ansvarighetskonventionen som gäller fartygsägarens ansvar, i syfte att systemets finansieringsbalans kan återställas. I utlåtandena fäster man också uppmärksamhet vid att förhindrande av olyckor är den bästa formen av oljebekämpning. Det arbete som utförs i den Internationella sjöfartsorganisationen och inom Europeiska unionen för att främja sjösäkerheten och säkra oljetransporter bör därför prioriteras högt.

8. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Enligt beslutet av Europeiska unionens råd, genom vilket medlemsländerna bemyndigas att ratificera protokollet också för gemenskapens del, borde medlemsstaterna vidta de nödvändiga åtgärderna som behövs på natio-

nell nivå angående en ratificering, så att ratifikationsinstrumenten kan deponeras senast den 30 juni 2004. Tidsfristen som uppställs i beslutet är dock inte juridiskt bindande. Målsättningen är att den kompletterande fonden kunde inleda sin verksamhet så snabbt som möjligt och medlemsstaterna försöker därför ratificera protokollet redan tidigare än vid nämnda tidpunkt. Det är därför önskvärt att propositionen kunde behandlas i riksdagen så att Finland skulle ha beredskap att deponera sitt ratifikationsinstrument under vårens lopp.

I det fall att ersättning skall betalas ur den

kompletterande fonden, skulle den direkta finansieringsbördan falla uteslutande på oljemottagarna i de fördragsslutande staterna. Den finansieringsbalans mellan rederinäringen och oljeindustrin som grundsystemet bygger på förverkligas således inte i den kompletterande fonden. Detta var dock en medveten lösning i syfte att uppnå ett snabbt resultat. Den arbetsgrupp som tillsatts av 1992 års IOPC-fond fortsätter nu sitt arbete för att utveckla systemet på längre sikt och för att granska den ovannämnda finansieringsbalansen.

DETALJMOTIVERING

1. 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja

Avsikten är att den kompletterande fonden fungerar på samma sätt som 1992 års IOPC-fond. Protokollet innehåller därför i stor omfattning hänvisningar till 1992 års ansvarighetskonvention (FördrS 43/1966) och 1992 års fondkonvention (FördrS 42/1996).

Allmänna bestämmelser

Artikel 1. Protokollets artikel 1 innehåller de för instrumentet relevanta definitionerna. I artikeln uppräknas grundsystemets konventioner alltså 1992 års ansvarighetskonvention och 1992 års fondkonvention samt 1992 års IOPC-fond.

Det sägs i artikeln att "fartyg", "person", "ägare", "olja", "skada genom förorening", "förebyggande åtgärder" och "olycka" har samma betydelse som i artikel 1 i 1992 års ansvarighetskonvention. Den kompletterande fondens materiella tillämpningsområde är således detsamma som i grundsystemet. Ersättning kan utbetalas för skador som uppkommit genom förorening av beständig olja, såsom råolja, tung bränn- och dieselolja, smörjolja, som har transporterats i bulk med ett oljetankfartyg, och som uppkommit utanför fartyget.

Det sägs ytterligare i artikeln att "avgiftspliktig olja", "beräkningsenhet", "garant" och "terminal" har samma betydelse som i 1992 års fondkonvention, om inte annat sägs.

I punkten 8 i artikeln ges definitionen på en "styrkt fordran". Definitionen är av central betydelse för fondens verksamhet. Den kompletterande fonden betalar ersättning endast då 1992 års fond har erkänt en fordran, eller den godtagits som berättigad genom ett för 1992 års fond bindande beslut av behörig

domstol, och fordran skulle ha ersatts fullt ut av 1992 års fond om inte det högsta möjliga ersättningsbeloppet för denna fond skulle ha överskridits.

Artikel 2. Genom protokollet upprättas enligt artikelns första punkt "2003 års internationella kompletterande oljeskadefond", nedan *den kompletterande fonden*.

Den kompletterande fonden skall enligt artikelns andra punkt erkännas i varje fördragslutande stat som juridisk person och fondens direktör skall erkännas som ställföreträdare för fonden. En motsvarande reglering finns i 1992 års fondkonvention.

Artikel 3. Fondprotokollets geografiska tillämpningsområde är detsamma som i grundsystemet. Protokollet tillämpas enligt artikeln på föroreningskada som uppkommit inom en fördragsslutande stats territorium, inbegripet dess territorialvatten och ekonomiska zon eller motsvarande område. Den kompletterande fonden täcker också förebyggande åtgärder, var de än vidtas, för att förhindra eller begränsa sådan skada. I sjölagens 10 kap. 1 § 10 punkten stadgas om det område som för Finlands del motsvarar den ekonomiska zonen. Regleringen gäller tills Finlands ekonomiska zon etableras.

Kompletterande ersättning

Artikel 4. Artikeln innehåller grundregeln om när den kompletterande fonden blir skyldig att betala ersättning. Det sker när en skadelidande inte har kunnat få full ersättning för en styrkt fordran enligt 1992 års fondkonvention på grund av att summan av fordringarna överstiger eller riskerar att överstiga det högsta möjliga ersättningsbeloppet enligt nämnda konvention.

I artikel 4.2 a bestäms om det högsta tillgängliga beloppet som kan betalas från ersättningssystemet. Det sammanlagda ersättningsbeloppet som den kompletterande fonden skall betala och det ersättningsbelopp som har betalats enligt 1992 års ansvarighetskonvention och 1992 års fondkonvention

för en och samma olycka får inte överstiga 750 miljoner beräkningsenheter. Som beräkningsenhet används en särskild dragningsrätt. I praktiken innebär regleringen att det högsta beloppet som kan utbetalas från den kompletterande fonden är skillnaden mellan 750 miljoner beräkningsenheter och 203 miljoner beräkningsenheter dvs. 547 miljoner beräkningsenheter. Vid utbetalning av ersättning skall 1992 års fond alltid utnyttjas till fullt belopp. Detta följer av att endast stater som har anslutit sig till grundsystemet får ansluta sig till den kompletterande fonden.

I punkten 2 b i artikeln ingår en bestämmelse hur beräkningsenheten skall omräknas till inhemsk valuta. Vid omräkningen används den särskilda dragningsrätten, som noteras av den Internationella valutafonden.

I artikelns tredje punkt bestäms att ersättningsbeloppet som skall betalas ur den kompletterande fonden skall fördelas mellan fordringsägarna i samma proportion (pro rata-fördelning), i det fall att de styrkta fordringarna överstiger fondens maximala ersättningsbelopp. En motsvarande reglering ingår i 1992 års fondkonvention. Eftersom den kompletterande fondens maximala ersättningsbelopp är avsevärt högre än i fondkonventionen har man bedömt att detta för den skadelidande ofördelaktiga fördelningssystem huvudsakligen kunde undvikas i framtiden i de stater som har anslutit sig till den kompletterande fonden.

Enligt artikelns fjärde punkt betalas ersättning ur den kompletterande fonden bara för styrkta fordringar enligt definitionen i artikel 1.8. Artikelns skapar en säkerhetsmekanism för den kompletterande fonden.

Artikel 5. Enligt artikeln skall den kompletterande fonden betala ersättning när församlingen för 1992 års fond har funnit att summan av styrkta fordringar överstiger eller riskerar att överstiga det maximala ersättningsbeloppet enligt 1992 års fondkonvention och församlingen som en följd av detta provisoriskt eller slutligt har beslutat att utbetalningar endast kommer att göras för en del av varje styrkt fordran. Den kompletterande fondens församling beslutar härefter huruvida och i vilken utsträckning den kompletterande fonden skall betala den del av den styrkta fordran som inte har ersatts enligt

1992 års ansvarighetskonvention eller 1992 års fondkonvention.

Artikel 6. Bestämmelserna i 1992 års fondkonvention tillämpas ifråga om preskription av fordringar mot den kompletterande fonden. Artikelns första punkt innehåller en hänvisning till fondkonventionens artikel 6, enligt vilken rätt till ersättning upphör om talan inte väcks inom tre år från den dag då skadan uppkom eller senast när sex år förflutit från dagen för den olycka som orsakade skadan. Rätt till ersättning upphör i förhållande till den kompletterande fonden när denna rätt upphört i förhållande till 1992 års fond.

I artikelns andra punkt sägs att en fordran mot 1992 års fond skall beaktas som en fordran av samma fordringsägare mot den kompletterande fonden. Regleringen underlättar förfarandet för den skadelidande vid sökandet av ersättning

Artikel 7. I artikeln ingår bestämmelser om behörig domstol vid skadeståndskrav som riktas mot den kompletterande fonden. Samma principer som i grundsystemet gäller för den kompletterande fonden och man hänvisar därför i artikeln till 1992 års fondkonvention. Huvudregeln är att den fördragsslutande stat i vilken skadan har uppkommit har exklusiv behörighet. Artikelns innehåller vidare bestämmelser för den situationen att talan väcks i en stat som är part i 1992 års konvention men inte i 2003 års fondprotokoll. I ett sådant fall får talan mot den kompletterande fonden väckas enligt kändens val antingen vid domstol i den stat där den kompletterande fonden har sitt säte eller vid en domstol som är behörig enligt 1992 års ansvarighetskonvention.

Behörigheten ifråga om artikel 7 har överförts till Europeiska gemenskapen som en följd av Bryssel I-förordningen. I avsnitt 7.2. i den allmänna motiveringen har beskrivits hur man i gemenskapen bestämde sig för att godkänna artikeln fastän den inte var i överensstämmelse med Bryssel I-förordningen.

En central målsättning för 1992 års IOPC-fond är att uppnå överenskommelser med de skadelidande om ersättning av skador utan rättegång. Detta gagnar speciellt de skadelidande som inte behöver engagera sig i långa och dyra rättsprocesser för att få ersättning.

Under fondens 25 åriga historia har man lyckats väl i denna målsättning. Vid mera omfattande oljeolyckor har fonden etablerat interimistiska kontor för att ta emot ersättningskrav i de områden som råkat ut för olyckan. Detta skedde också vid Erika- och Prestige-haverierna. Dessa kontor underlättar avsevärt den enskilda skadelidandes situation när det gäller framställande av krav. Avsikten är att samma förfarande skall tillämpas ifråga om den kompletterande fondens verksamhet.

Artikel 8. Artikelns innehåller bestämmelser om erkännande och verkställighet av domar. Också denna artikel hör som en följd av Bryssel I-förordningen till gemenskapens exklusiva kompetens.

Artikelns första punkt innehåller huvudbestämmelsen som följer regleringen i 1992 års fondkonvention.

Artikelns andra punkt innehåller en bestämmelse som kommit med på Europeiska gemenskapens förslag och som stadgar att en fördragsslutande stat kan tillämpa andra bestämmelser om erkännande och verkställighet av domar under förutsättning att domar erkänns och verkställs i minst samma utsträckning som enligt huvudbestämmelsen. Bestämmelsen möjliggör att man inom EU:s område tillämpar Bryssel I-förordningen i den utsträckning som man kan säkerställa en lika effektiv verkställighet som enligt bestämmelserna i protokollet. I praktiken innebär detta att Bryssel I-förordningen kan tillämpas inom EU.

Artikel 9. Artikelns första och andra punkt innehåller bestämmelser om den kompletterande fondens subrogationsrätt i förhållande till dem som är ansvariga i enlighet med 1992 års ansvarighetskonvention och i förhållande till 1992 års fond i de fall då den kompletterande fonden betalat ersättning till den skadelidande. En motsvarande regleringen ingår i 1992 års fondkonvention. Regleringen är viktig ur den skadelidandes synpunkt. Den kompletterande fonden kan betala ersättning till den skadelidande i snabb ordning och sedan kräva ersättning från fartygets ägare eller dennes försäkringsgivare, ifall det visar sig vara nödvändigt.

I artikelns tredje punkt sägs att bestämmelserna i protokollet inte inskränker den kom-

pletterande fondens regress- eller subrogationsrätt i annat fall än de som avses i artikelns första och andra punkt. Den kompletterande fondens subrogationsrätt får dock inte vara mindre förmånlig än den rätt som tillkommer en försäkringsgivare för den som erhållit ersättning.

Enligt artikelns fjärde punkt inträder en fördragsslutande stat, som har betalat ersättning till de skadelidande på basis av nationell lag, i den rätt som den som erhållit ersättning skulle ha enligt protokollet.

Avgifter

Artikel 10. Artikelns innehåller bestämmelserna om avgiftsskyldigheten. Bestämmelserna följer grundsystemets principer och avgiftsskyldigheten uppstår i förhållande till den kompletterande fonden på samma grunder som i fråga om 1992 års fond.

Avgiftsskyldigheten uppstår enligt artikelns första punkt då en mottagare av olja i en fördragsslutande stat har mottagit sammanlagt mer än 150 000 ton avgiftspliktig olja under ett kalenderår. Enligt artikelns 1 a punkt räknas till denna mängd sådan olja som efter en sjötransport mottagits i en hamn eller terminal inom den fördragsslutande statens område.

Om avgiftspliktig olja efter en sjötransport först lossas i en icke-fördragsslutande stat och därifrån transporterats till en fördragsslutande stat på annat sätt än till sjöss, till exempel med tankbil eller i oljeledning, räknas sådan olja enligt punkten 1 b till kalenderårets helhetsmängd, då oljan första gången lossas i en terminal i en fördragsslutande stat.

Utgångspunkten vid avgiftsskyldigheten i fråga om en fördragsslutande stat är att samma olja utgör grund för avgiftsskyldigheten både för 1992 års fond och den kompletterande fonden. Som följd av b-punkten i artikelns första punkt kan dock en sådan situation uppstå att oljemängden som skall rapporteras till den kompletterande fonden är större än den till 1992 års fond. En sådan situation kunde uppstå då två stater är parter i grundsystemet men enbart den ena av dem part i 2003 års protokoll. När olja lossas efter en sjötransport i den stat som inte är part i 2003 års protokoll och transporterats därifrån

som landstransport eller längs oljeledning till den stat som är part i protokollet, skall oljan tas med i beräkningen när den första gången lossas i staten som är part i protokollet.

Enligt artikelns andra punkt skall bestämmelserna i artikel 10.2 i 1992 års fondkonvention tillämpas då det är frågan om situationer där till exempel ett dotterbolag eller samägda sammanslutningar mottar avgiftspliktig olja utöver det moderbolaget mottar. Om den mängd olja ett moderbolag mottagit tillsammans med den olja ett dotterbolag mottagit uppgår till mer än 150 000 ton, skall moderbolaget betala avgift till fonden, men enbart på basis av den mängd olja som faktiskt har mottagits.

Artikel 11. I artikeln ingår bestämmelser hur den kompletterande fondens församling skall uppgöra budgeten och fatta beslut om den totala mängden avgifter som skall uppbäras. På basis av besluten beräknar den kompletterande fondens direktör ut årsavgiften för de avgiftsskyldiga i de fördragsslutande staterna. Bestämmelserna grundar sig på grundsystemets principer. Den kompletterande fonden uppbär en årsavgift för att täcka administrativa kostnader och en särskild avgift för att kunna betala ersättning för de krav som riktats mot fonden.

Artikel 12. I artikeln hänvisas till artikel 13 i 1992 års fondkonvention. Bestämmelsen förpliktar den fördragsslutande staten att se till att de avgiftsskyldiga sköter sina förpliktelser gentemot den kompletterande fonden. Enligt artikeln skall den fördragsslutande staten vidta sådana lagstiftningsåtgärder som är nödvändiga för att säkerställa ett effektivt uppfyllande av förpliktelsen, dock så att åtgärderna endast får avse personer som är skyldiga att betala avgift till fonden.

Artikel 13. Artikeln innehåller bestämmelser angående den fördragsslutande statens förpliktelser att tillhandahålla den kompletterande fonden uppgifter om mottagarna av olja och mängden mottagen olja. Artikeln innehåller en hänvisning till artikel 15 i fondkonventionen. För att förenkla rapporteringssystemet konstateras att de uppgifter som tillställts 1992 års fond också anses ha blivit tillställda den kompletterande fonden i enlighet med protokollet.

Enligt artikeln blir en fördragsslutande stat

skyldig att ersätta den kompletterande fonden den ekonomiska förlust som uppstått till följd av underlåtenheten att uppfylla rapporteringsplikten. Regleringen motsvarar det som gäller i fondkonventionen.

Artikel 14. Artikeln innehåller en nyhet i jämförelse med grundsystemet. I artikeln finns bestämmelser om en sorts deltagaravgift. Vid beräkningen av den kompletterande fondens årsavgifter utgår man alltid ifrån att det i en fördragsslutande stat alltid mottagits minst 1 miljon ton avgiftspliktig olja. Om det inte finns avgiftsskyldiga mottagare i den fördragsslutande staten d.v.s. sådan som mottagit mera än 150 000 ton olja per kalenderår, är den fördragsslutande staten själv ansvarig för avgiften som skall betalas till den kompletterande fonden.

Syftet med arrangementet är att å ena sidan uppbära en liten deltagaravgift för tilläggs-skyddet den kompletterande fonden ger och å andra sidan aktivera de fördragsslutande staterna att sköta om sin förpliktelser gentemot den kompletterande fonden. Underlåtenheten angående rapporteringsskyldigheten är ett fortgående problem för 1992 års fond.

Mängden avgiftspliktig olja som mottas i Finland är på årsnivå 10—11 miljoner ton vilket innebär att regleringen inte är aktuell för Finlands del.

Artikel 15. Artikeln innehåller en nyhet enligt vilken ersättningar som skall utgå kan förvägras temporärt eller slutligt vid en olycka som skett i en fördragsslutande stat som inte uppfyllt rapporteringsskyldigheten enligt protokollet. Syftet med bestämmelsen är att säkra att de fördragsslutande staterna uppfyller sina förpliktelser gentemot den kompletterande fonden.

Fonden är ett slags ömsesidigt försäkringsarrangemang, som finansieras av de avgiftsskyldiga oljemottagarna i de fördragsslutande staterna. Det är viktigt för att systemet skall kunna vara pålitligt och rättvist att alla fördragsslutande stater uppfyller de förpliktelser som följer av protokollet. En fördragsslutande stat som underlåter att uppfylla dessa förpliktelser försätter sina egna medborgare i en ofördelaktig situation i fråga om de ersättningar som skulle utgå från den kompletterande fonden. Genom att uppfylla de internationella förpliktelser som följer av protokol-

let kan den fördragsslutande staten återställa situationen till det normala.

Organisation och förvaltning

Artikel 16. Artikeln innehåller bestämmelser om den kompletterande fondens organisation och förvaltning. Bestämmelserna i 1992 års fondkonvention skall tillämpas på församlingen, sekretariatet och direktören.

Artikel 17. Enligt artikeln är det möjligt att direktören och sekretariatet för 1992 års fond också kan inneha motsvarande uppgifter i den kompletterande fonden. Målsättningen är att 1992 års IOPC-fond och den kompletterande fonden har samma direktör och sekretariat. Nyttan av detta arrangemang skulle vara stor både i fråga om fondernas förvaltning och vid behandlingen och utbetalningen av ersättningar. Artikeln innehåller också vissa särbestämmelser för sådana situationer där det kan uppstå eventuella intressekonflikter mellan IOPC-fonden och den kompletterande fonden.

Artikel 18. Artikeln innehåller övergångsbestämmelser om ett temporärt tak för avgiftsskyldigheten. Ett motsvarande arrangemang ingick i 1992 års fondkonvention. Artikeln gäller i praktiken enbart Japan, där det mottas överlägset mest avgiftspliktig olja i relation till 1992 års IOPC-fond. Syftet med övergångsbestämmelsen är att möjliggöra att Japan i snabb takt kan ansluta sig till den kompletterande fonden. Detta skulle avsevärt stärka den kompletterande fondens betalningsunderlag.

Bestämmelserna i artikeln medger en viss rabatt från avgiftsskyldigheten. Om det sammanlagda beloppet av årsavgifter som skall betalas av de avgiftsskyldiga i en fördragsslutande stat överstiger 20 procent av summan av årsavgifterna som skall betalas till den kompletterande fonden, skall de avgifter som skall betalas av de avgiftsskyldiga i den staten minska proportionellt så att deras sammanlagda avgifter motsvarar 20 procent av den totala summan av årsavgifter.

Den brist som på detta sätt uppstår i den totala summan av årsavgifter skall täckas genom att de avgiftsskyldiga i de övriga fördragsslutande staterna proportionellt påläggs en extra avgift. De ekonomiska verkningar

detta arrangemang har för de finska avgiftsskyldiga oljemottagarna har bedömts i avsnitt 6.2. i den allmänna motiveringen.

Arrangemanget är i kraft tills den mottagna mängden olja i de fördragsslutande staterna överskrider 1 000 miljon ton eller 10 år har förflutit sedan protokollet trätt i kraft. Tonnagegränsen skulle uppnås när till exempel alla EU-stater, Norge, Japan, Koreanska Republiken, Kanada, Australien och Nya Zeeland har anslutit sig till protokollet.

Slutbestämmelser

Artikel 19. Protokollet är öppet för undertecknande från den 31 juli 2003 till och med den 30 juli 2004.

I artikelns tredje punkt bestäms att enbart fördragsslutande stater till 1992 års fondkonvention får ansluta sig till protokollet. Det internationella systemet för ersättning av oljeskador utgörs således av tre skikt, fartygsägarens ansvar, 1992 års fond och utöver dessa den kompletterande fonden. Den begränsning som protokollet ställer för anslutning till protokollet säkerställer samverkan mellan de olika ersättningsskikten.

Artikel 20. I artikeln bestäms om uppgiftsskyldigheten en stat har innan protokollet träder i kraft för statens vidkommande. Staten skall rapportera till IMO:s generalsekreterare de blivande avgiftsskyldigas namn och mängden avgiftspliktig olja. I praktiken är dessa uppgifter desamma som tillställs 1992 års IOPC-fond.

Artikel 21. Protokollet träder i kraft tre månader efter den dag då minst åtta stater har ratificerat protokollet och den sammanlagda mängden avgiftspliktig olja som mottagits i dessa stater är minst 450 miljoner ton.

Artikel 22. IMO:s generalsekreterare skall sammankalla till den kompletterande fondens första session så snart som möjligt efter det att protokollet trätt i kraft.

Artikel 23. Artikeln innehåller sedvanliga bestämmelser om ändring av protokollet.

Artikel 24. Fondprotokollet innehåller bestämmelser om ett förenklat förfarande vid ändringen av det maximala ersättningsbeloppet.

Enligt artikeln kan det maximala ersättningsbeloppet ändras på basis av ett beslut

som fattas av IMO:s juridiska kommitté genom ett ändringsförfarande som innehåller ett tyst godkännande. Ett motsvarande förenklat ändringsförfarande ingår i grundsystemet och det har använts en gång (RP 5/2002 rd).

Tidsfristerna som gäller för det förenklade ändringsförfarandet i den kompletterande fonden har förkortats i jämförelse med 1992 års fondkonvention. En förhöjning av det maximala ersättningsbeloppet kan fullföras inom en tre år kortare tid än det som gäller för grundsystemet. Om en stat meddelar att den inte godkänner förhöjningen måste den, för att inte bli bunden, säga upp protokollet inom en viss tid. I Finland skulle ett beslut om en ändring i ersättningsbeloppet presenteras för riksdagen för godkännande i den ordning grundlagen stadgar och inom de tidsfrister som ändringsförfarandet enligt artikel 24 förutsätter.

Artikel 25. Artikeln innehåller bestämmelser om förfarandet vid ändringar i den kompletterande fonden maximala ersättningsbelopp i det fall att de maximala beloppen i 1992 års fondkonvention har ändrats.

Artikel 26—31. Artiklarna 26—31 i protokollet innehåller bestämmelser om uppsägning av protokollet, när det upphör att gälla, om avveckling av den kompletterande fonden, depositarien och språken.

2. Lagförslag

2.1. Lag om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja

1 §. Paragrafen föreslås innehålla ett sedvanligt blankettstadgande enligt vilket bestämmelserna i protokollet som hör till området för lagstiftningen gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §. I paragrafen ingår stadganden om den kompletterande fondens regress- och subrogationsrätt till den del detta har lämnats för

eventuell reglering genom nationell lagstiftning.

Enligt artikel 9.1 i protokollet får den kompletterande fonden subrogationsrätt i förhållande till dem som är ansvariga enligt 1992 års ansvarighetskonvention dvs. fartygets ägare eller dennes garant när den kompletterande fonden har utbetalat ersättning till de skadelidande. En motsvarande subrogationsrätt uppkommer enligt artikel 9.2 i förhållande till 1992 års fond då den kompletterande fonden betalat ersättning åt en person som har rätt till ersättning från 1992 års fond i enlighet med 1992 års fondkonvention.

I artikel 3.1 konstateras att protokollets bestämmelser inte i övrigt påverkar den kompletterande fondens regress- eller subrogationsrätt än i de fall som avses i artikelns första och andra punkt. Den kompletterande fondens subrogationsrätt får dock inte vara mindre förmånlig än den rätt som tillkommer en försäkringsgivare för den som erhållit ersättning.

Det föreslås att det i fråga om regressrätten skulle stadgas på motsvarande sätt som i 2 § fondlagen som gäller 1992 års fondkonvention. Det ansågs att fonden inte skulle ha en mera omfattande regressrätt än vad fartygsägaren har enligt 10 kap 4 § sjölagen eller en försäkringsgivare i allmänhet har enligt lagen om försäkringsavtal.

Det föreslås att man i paragrafen hänvisar till stadgandena i 10 kap 4 § sjölagen om regressrätt mot de personer som nämns i detta lagrum samt till 1992 års fondkonvention. Den kompletterande fondens regressrätt mot andra utomstående skulle bestämmas i enlighet med 75 § lagen om försäkringsavtal (543/1944), som innehåller stadganden om försäkringsgivarens regressrätt.

Enligt 10. kap 4 § sjölagen omfattar fartygsägarens regressrätt:

1) fartygsägarens anställda och ställföreträdare och medlem av besättningen

2) lotsar och andra personer som utan att tillhöra besättningen utför arbete i fartygets tjänst

3) en redare som inte är ägare av fartyget, eller den som i fartygsägarens ställe nyttjar fartyget, eller befraktare, avsändare, avlastare, lastmottagare eller lastägare,

4) den som utför bärgning med fartygsäga-

rens, redarens eller befälhavarens samtycke eller på uppdrag av myndighet,

5) den som vidtar förebyggande åtgärder, eller

6) den som är anställd hos eller företrädare för person som nämns i 2—5 punkten.

Enligt den nämnda paragrafens 3 mom. får fartygsägaren rikta sin regresstalan mot en person som avses i punkten 1—2 och 4—6 endast om denne har orsakat skadan uppsåtligt eller av grov vårdslöshet och med insikt om att en sådan skada sannolikt skulle uppkomma. Allmänna stadganden om regressrätt tillämpas då det är frågan om personer som avses i punkten 3.

Enligt 75 § 1 mom. lagen om försäkringsavtal övergår den försäkrades rätt att hos tredje man kräva det ersättningsbelopp som försäkringsgivaren betalt till den försäkrade, till försäkringsgivaren endast i det fall att tredje man har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller enligt lag är skyldig att betala ersättning oberoende av eventuell oaktsamhet.

3 §. Paragrafen innehåller stadganden om behörig domstol för de fall att talan mot den kompletterande fonden får väckas vid finsk domstol enligt bestämmelserna i artikel 7 i fondprotokollet.

I nämnda artikel finns bestämmelser om vilket lands domstolar som är behöriga att handlägga talan mot den kompletterande fonden. Bestämmelserna följer med avsikt grundsystemets bestämmelser. Målsättningen är att alla krav som berör samma olycka och som riktas mot de ansvariga enligt 1992 års ansvarighetskonvention, samt mot 1992 års fond och 2003 års kompletterande fond kan behandlas vid samma domstol.

Såsom det tidigare har beskrivits i avsnitt 4 och 7.2. i den allmänna motiveringen har behörigheten ifråga om artikel 7 övergått till Europeiska gemenskapen. Gemenskapen har, trots att artikeln avviker från Bryssel I-förordningens stadganden, för sin del godkänt protokollets artikel 7 i sin helhet just därför att man vill möjliggöra att alla krav som gäller samma oljeolycka kan handläggas vid samma domstol.

I syfte att säkerställa att målsättningen med fondprotokollet i detta avseende uppfylls, dvs. att processen kan samlas till en domstol,

föreslås som en kompletterande regel att en hänvisning införs till 21 kap. 3 a § sjölagen, som gäller behörig domstol vid oljeskada. Enligt 3 mom. sjölagen skall talan om ersättning handläggas vid Helsingfors tingsrätt. Samma reglering gäller för 1992 års fond.

4 §. Paragrafen innehåller stadganden angående delgivning då den kompletterande fonden skall underrättas om en rättegång angående ersättning för oljeskada.

Enligt fondprotokollets artikel 7.1 skall artikel 7.6 i 1992 års fondkonvention tillämpas vid underrättelse av den kompletterande fonden om en rättegång. Om talan om ersättning för en skada väckts mot fartygsägaren eller dennes garant, har enligt nämnda artikel varje part i målet rätt att underrätta fonden i enlighet med nationell lagstiftning.

Det föreslås att man i paragrafen hänvisar till 11 kap. rättegångsbalken, som gäller delgivning i rättegång. Detta motsvarar den gällande regleringen i fråga om 1992 års fond.

Om en underrättelse har delgivits den kompletterande fonden i överensstämmelse med den nationella lagstiftningen, skall en dom, som har meddelats av domstolen angående fartygsägarens eller dess garants ansvar, vara bindande för fonden även om fonden faktiskt inte har inträtt i rättegången. Förutsättningen är dock att fonden har fått meddelandet inom sådan tid och på ett sådant sätt att fonden har haft faktisk möjlighet att på ett ändamålsenligt sätt träda in som part i rättegången.

5 §. Det föreslås att några kompletterande stadganden om erkännande och verkställighet av domar angående ersättning av oljeskador intas i paragrafen.

Ovan i avsnitt 4 och 7.2 i den allmänna motiveringen har redan beskrivits att behörigheten i dess frågor har övergått till Europeiska gemenskapen som en följd av Bryssel I-förordningen. Gemenskapens målsättning vid förhandlingarna angående protokollet var att Bryssel I-förordningen fortsättningsvis skulle kunna tillämpas när en dom som fällt av en domstol i en medlemsstat erkänns eller verkställs i en annan medlemsstat. Detta kan förverkligas med stöd av artikel 8.2 i protokollet.

Det finns dock inte bestämmelser i gemenskapsrätten som på ett heltäckande sätt skulle

gälla alla situationer. Det finns inte bestämmelser ifråga om en dom som har meddelats i en fördragsslutande stat utanför EU, till exempel i Ryssland. Eftersom gemenskapen inte i detta skede har för avsikt att reglera frågor om erkännande och verkställighet av domar som har meddelats i fördragsslutande stater utanför unionen föreslås det att man i lagen tar in nödvändiga kompletterande stadganden så att Finland har stadganden som motsvarar fondprotokollets bestämmelser i detta avseende.

Huvudregeln i artikel 8.1 i fondprotokollet följer motsvarande reglering i 1992 års fondkonvention. En dom som har meddelats mot den kompletterande fonden av en domstol som är behörig enligt protokollet och som kan verkställas, skall erkännas och verkställas i varje fördragsslutande stat i enlighet med artikel X i 1992 års ansvarighetskonvention.

Enligt artikel X i ansvarighetskonventionen kan en dom som meddelats i en fördragsslutande stat och som fått laga kraft och blivit verkställbar, verkställas i en annan fördragsslutande stat utan nyt prövning i sak, om domstolen som avgjort målet enligt konventionen har varit behörig att handlägga detta. En fördragsslutande stat kan dock enligt konventionen vägra att verkställa domen om den har erhållits genom svikligt förfarande eller om svaranden inte har getts skäliga möjligheter att försvara sig. Stadganden som grundar sig på ansvarighetskonventionen ingår i 22 kap. 6 § sjölagen. De ovannämnda situationerna har inte uttryckligen refererats i det nämnda stadgandet därför att en dom som till exempel har erhållits genom svikligt förfarande anses uppenbart strida mot finsk rättsordning och är således inte verkställbar.

Det föreslås att man i paragrafens första moment, på motsvarande sätt som för 1992 års fond, hänvisar till stadgandena i 22 kap. 6 § sjölagen ifråga om verkställighet av utländsk dom i mål om ersättning av oljeskada. För den kompletterande fondens del gäller regleringen enbart situationer där domen har meddelats i en fördragsslutande stat som inte är medlemsstat i den Europeiska unionen.

Enligt artikel 8.2. i fondprotokollet får en fördragsslutande stat tillämpa andra bestämmelser om erkännande och verkställighet av

domar om tillämpningen leder till att domar erkänns och verkställs i minst samma utsträckning som huvudregeln i protokollet förutsätter. Bestämmelsen har införts i protokollet på förslag av Europeiska gemenskapen och den möjliggör en tillämpning av Bryssel I-förordningen inom Europeiska unionen i den utsträckning man kan säkerställa en lika effektiv verkställighet som enligt protokollet.

Om en dom har meddelats i en stat som är medlemsstat i Europeiska gemenskapen skall enligt paragrafens andra moment rådets förordning (EG) nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område tillämpas. Förutsättningen är att de villkor som uppställs i fondprotokollets artikel 8.2 uppfylls. I praktiken innebär detta att Bryssel I-förordningen kan tillämpas.

6 §. Paragrafen innehåller stadganden om tillställande av uppgifter angående mängden mottagen olja.

Enligt artikel 10 i fondprotokollet skall årsavgift betalas till den kompletterande fonden av sådana oljemottagare i en fördragsslutande stat, som under ett kalenderår mottagit sammanlagt mer än 150 000 ton avgiftspliktig olja. Enligt artikel 11.2 i protokollet skall fondens direktör för varje fördragsslutande stat beräkna årsavgiften för sådana oljemottagare som avses i artikel 10. De fördragsslutande staterna skall enligt artikel 13 tillställa fondens direktör nödvändiga uppgifter för faktureringen.

Miljöministeriet sköter för Finlands del om att de uppgifter som direktören för 1992 års fond behöver angående de finska avgiftsskyldiga. IOPC-fonden sänder i början av varje år ut blanketter för ifyllande, som ministeriet vidarebefordrar till potentiella avgiftsskyldiga. De mottagare av olja som under det föregående kalenderåret har mottagit en sådan mängd olja som ger upphov till avgiftsskyldighet, återställer de ifyllda blanketterna till miljöministeriet, som vanligtvis i slutet av mars sänder dem till fonden försedda med myndighetens underskrift. Fonden debiterar de avgiftsskyldiga på basis av de uppgifter som på detta sätt tillställts fonden. I Finland har det under fondens verksamhet funnits i regel 2—3 avgiftsskyldiga per år. Ibland har antalet varit något högre.

Det föreslås i paragrafen att det förfarande angående mottagen mängd olja, som i praktiken har etablerats i samband med 1992 års fonds verksamhet, tas in i lagen för den kompletterande fondens del. Enligt paragrafen skall de avgiftsskyldiga tillstålla de uppgifter som grundar sig på artikel 10 i fondprotokollet till miljöministeriet vart kalenderår senast före slutet av februari påföljande år.

7 §. I paragrafen klargörs vad man avser med en beräkningsenhet. Definitionen är densamma som i 1992 års ansvarighetskonvention och fondkonvention och baseras sig på protokollets artikel 1.7. Med en beräkningsenhet förstås en särskild dragningsrätt vars värde fastställs av den av Internationella valutafonden. Den särskilda dragningsrätten utgörs av en valutakorg med de centrala valutorna. Dess värde fastställs dagligen och publiceras vanligtvis i samband med valutakursnoteringen.

8 §. I paragrafen föreslås att lagen träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning utfärdad av republikens president. Avsikten är att lagen och 2003 års fondprotokoll träder i kraft för Finland samtidigt som protokollet träder internationellt i kraft.

2.2. Sjölagen

10 kap. Ansvar för oljeskada

18 §. Hänvisningsstadganden. Det föreslås att ett nytt 4 moment fogas till paragrafen i vilket man hänvisar till rätten att få ersättning från den kompletterande fonden i enlighet med lagen som givits därom.

3. Ikraftträdande

Fondprotokollet träder i kraft tre månader efter den dag då minst åtta stater har ratificerat protokollet och den sammanlagda mängden avgiftspliktig olja som mottagits i dessa stater uppgår till minst 450 miljoner ton.

Europeiska unionens medlemsstater har för avsikt att deponera sina ratificerings- eller godkännandeinstrument senast den 30 juni 2004. Förutsättningarna för att protokollet träder i kraft uppfylls i det skedet då gemenskapens medlemsstater har anslutit sig till

protokollet. Det bedöms att protokollet träder i kraft internationellt på hösten 2004.

Det föreslås att lagarna träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordningar utfärdade av republikens president och statsrådet. Lagarna avses träda i kraft vid samma tidpunkt som protokollet träder i kraft för Finlands del.

4. Behovet av riksdagens samtycke

Fondprotokollet hör ur Europeiska gemenskapens synvinkel till området för delad behörighet. Några artiklar i protokollet hör till gemenskapens behörighet medan huvudparten av protokollet hör till medlemsstaternas behörighet. Finland godkänner således protokollet i enlighet med 93 § 1 mom. och 94 § grundlagen till den del bestämmelserna hör till medlemsstaternas behörighet.

Protokollets artiklar 7 och 8, som gäller domstols behörighet samt erkännande och verkställighet av domar hör till gemenskapens behörighet som en följd av Bryssel I-förordningen. I detta avseende är det Europeiska unionens råd som skall bestämma om anslutningen till protokollet och bestämmelserna hör således till denna del inte till området för riksdagens behörighet enligt 94 § grundlagen.

Enligt protokollet är det inte möjligt för regionala ekonomiska sammanslutningar såsom den Europeiska gemenskapen att ansluta sig till protokollet. Europeiska unionens råd har därför fattat ett beslut om befullmäktigande av medlemsländerna att underteckna och ratificera protokollet på gemenskapens vägnar till den del det berör frågor som hör till gemenskapens behörighet.

Enligt 94 § 1 mom. grundlagen godkänner riksdagen bl.a. sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Riksdagens godkännandebehöfgenhet omfattar alla sådana bestämmelser i internationella förpliktelser som till sin materiella karaktär hör till området för lagstiftningen. En bestämmelse i ett fördrag bör anses höra till området för lagstiftningen, om bestämmelsen gäller utövande eller inskränkning av en grundläggande rättighet

som är tryggad i grundlagen, om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter, om det enligt grundlagen skall föreskrivas i lag om den sak som bestämmelsen avser eller om det finns gällande bestämmelser i lag om den sak som bestämmelsen avser eller om det enligt rådande uppfattning i Finland skall föreskrivas om den i lag. Ärendet påverkas inte av om det står i strid med eller överensstämmer med en bestämmelse som utfärdats genom lag i Finland (t.ex. GrUU 11, 12 och 45/2000 rd).

Med fondprotokollet upprättas en ny internationell fond för ersättning av oljeskador. Fonden kompletterar det nuvarande internationella ersättningssystemet. Fonden betalar ersättning för skador orsakade av förorening från oljetankfartyg. Fonden finansieras av de avgiftsskyldiga oljemottagarna i de fördragsslutande staterna.

De bestämmelser i fondprotokollet som statsinternt hör till området för lagstiftningen berör på samma sätt som i fråga om 1992 års fondkonvention civilrättsliga och processuella frågor. Bestämmelserna i protokollet som bl.a. angår protokollets tillämpningsområde, skyldigheten för fonden att betala ersättning till den skadelidande, fondens och direktörens rättsliga ställning i den fördragsslutande staten, den skadelidandes rätt till ersättning, preskription av ersättningskrav, avgiftsskyldigheten för dem som mottar olja i en fördragsslutande stat samt den kompletterande fondens högsta möjliga ersättningsbelopp och beloppets fördelning påverkar direkt grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Bestämmelser om dess frågor ingår i artiklarna 1—12 och 15. De motsvarande bestämmelserna i 1992 års fondkonvention har också ansetts höra till området för lagstiftningen (HE 30/1995 vp). Bestämmelserna i de nämnda artiklarna anses till sin karaktär höra till området för lagstiftningen och de skall godkännas av riksdagen till den del de hör till Finlands behörighet.

Artikel 18 i protokollet är en övergångsreglering och innehåller bestämmelser om en interimistisk nedsättning av avgiftsskyldigheten. I det fall att de avgiftsskyldiga i en fördragsslutande stat får nedsättning i avgiftsskyldigheten på grund av att deras sammanlagda andel överstiger 20 procent av summan

av fondens årsavgifter blir enligt artikeln de avgiftsskyldiga i de övriga fördragsslutande staterna skyldiga att betala den brist som sålunda uppkommer. Artikeln skall anses höra till området för lagstiftningen eftersom den medför en skyldighet för de finska avgiftsskyldiga mottagarna av olja att betala sin andel av den ovan avsedda bristen.

Protokollets 24 § innehåller bestämmelser om justering av den kompletterande fondens högsta möjliga ersättningsbelopp. Enligt artikeln är det möjligt att under vissa förutsättningar justera ersättningsbeloppet med beaktande av förändringarna i penningvärdet och erfarenheterna från inträffade olyckor genom ett förenklat ändringsförfarande utan att sammankalla en diplomatkonferens. En ändring av det maximala ersättningsbeloppet kans anses direkt påverka grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Med beaktande av ändringens natur bör bestämmelsen anses höra till området för lagstiftningen (GrUU 12/2000 rd).

De övriga artiklarna i protokollet (13—14, 16—17, 19—23 och 25—31) innehåller bestämmelser om den kompletterande fondens organisation och förvaltning samt om en fördragsslutande stats förpliktelser gentemot fonden. Artiklarna innehåller vidare sedvanliga slutbestämmelser. Dessa artiklar kan inte anses påverka grunderna för de skadelidandes rättigheter eller de avgiftsskyldigas förpliktelser och artiklarna anses därmed inte höra till området för lagstiftningen.

5. Behandlingsordning

Enligt 94 § 2 mom. grundlagen fattas beslut om godkännande av en internationell förpliktelse med enkel majoritet. Om ett förslag om godkännande av en förpliktelse gäller grundlagen, skall beslutet dock fattas med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna.

Beträffande grundlagens grundrättigheter kan man konstatera att den kompletterande fonden för ersättning av oljeskador berör både den skadelidandes och den till fonden avgiftsskyldiges rättsställning. Bestämmelserna om högsta möjliga ersättningsbelopp har också anknytning till stadgandena om egendomsskydd i 15 § och stadgandena om ansvar för miljön i 20 § grundlagen.

Syftet med den kompletterande fonden är att höja nivån på det nuvarande internationella ersättningssystemet för oljeskador. Den kompletterande fonden möjliggör att man kan betala ut betydligt högre ersättningsbelopp för oljeskador som uppkommit i de fördragsslutande staterna. Den kompletterande fonden stärker således avsevärt den skadelidandes ställning och möjligheter att få full ersättning för uppkommen skada. Den kompletterande fonden möjliggör också bättre än för närvarande betalning av ersättning för kostnader som uppkommit som följd av förebyggande åtgärder och återställande av miljön.

Den kompletterande fonden finansieras med avgifter som uppbärs av de avgiftsskyldiga oljemottagarna i de fördragsslutande staterna. Systemet är detsamma som i 1992 års fondkonvention. Avgiftsskyldigheten baserar sig på den risk som finns vid oljetransporter. På grund av att den kompletterande fondens maximala ersättningsbelopp är högre än 1992 års fonds maximala ersättningsbelopp, kommer det potentiella beloppet de finska avgiftsskyldiga skall betala till den kompletterande fonden att vara högre än beloppet till 1992 års fond. Avgiftsandelen kommer dock proportionellt att sjunka när flera stater ansluter sig till den kompletterande fonden. Den avgiftsskyldighet som åläggs enligt fondprotokollet kan enligt regeringens uppfattning godkännas med enkel majoritet.

Det maximala ersättningsbeloppet kan enligt protokollets artikel 24 ändras med tillämpning av ett förenklat förfarande genom beslut av den Internationella sjöfartsorganisationens juridiska kommitté. När kommittén behandlar ett förslag till ändring skall kommittén ta hänsyn till inträffade olyckor och i synnerhet omfattningen av de skador som orsakats av dem samt till förändringar i penningvärdet.

Ändringarna är knutna till vissa tidsfrister och procenttal som gäller den högsta möjliga förhöjningen. Enligt artikeln får en ändring inte behandlas förrän tre år har förflutit sedan den senaste ändringen som gjorts i enlighet med artikeln trätt i kraft. Gränsen för ersättningsbeloppet får höjas med högst sex procent per år för den tidsperiod som granskas. Gränsen får inte höjas så att den med tre

gångar överstiger den gräns som lagts fast i protokollet. IMO:s generalsekreterare delger alla fördragsslutande stater ändringsbeslutet. Ändringen anses godtagen när tolv månader har förflutit från underrättelsen, om inte inom den tidsperioden minst en fjärdedel av de fördragsslutande staterna har underrättat organisationen om att de inte godtar ändringen. Alla fördragsslutande stater är bundna av ändringen om de inte säger upp protokollet senast sex månader innan ändringen träder i kraft. Ett dylikt s.k. tyst ändringsförfarande finns också i 1992 års fondkonvention och i nyare ansvarighetskonventioner på sjörättens område.

Enligt artikeln kan en fördragsslutande stat bli bunden också till en sådan ändring som staten motsatt sig, om inte staten säger upp protokollet. Som en följd av det förenklade ändringsförfarandet kan det i princip vara möjligt att Finland binds vid sådana ändringar i konventionsbestämmelser som Finland inte har godkänt och som hör till området för lagstiftningen. Till denna del bör protokollet bedömas med hänsyn till de bestämmelser i grundlagen som gäller statens suveränitet och godkännande av internationella förpliktelser.

Grundlagsutskottet har i sin praxis som baserar sig på förarbetena till grundlagsreformen haft som utgångspunkt att sådana internationella förpliktelser som är sedvanliga i internationellt samarbete och som bara i ringa utsträckning påverkar statens suveränitet inte direkt kan anses strida mot grundlagens bestämmelser om suveränitet (t.ex. GrUU 12/2000 rd). Med beaktande av de villkor och begränsningar som uppställs i artikel 24 i protokollet, påverkar en ändring av den övre gränsen för ersättningsbeloppet genom förenklat förfarande endast i ringa utsträckning Finlands suveränitet. Eftersom protokollet även innehåller bestämmelser om ett flexibelt förfarande vid uppsägande av protokollet, anser regeringen att protokollets bestämmelser om ändring av ersättningsgränsen inte strider mot grundlagens bestämmelser om suveränitet.

Enligt regeringens uppfattning kan bestämmelserna i 2003 års fondprotokoll godkännas med enkel majoritet och lagförslagen godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja, upprättat i London den 16 maj

2003, till den del protokollet hör till Finlands behörighet.

Eftersom protokollet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

1.

Lag**om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja, upprättat i London den 16 maj 2003, nedan 2003 års fondprotokoll, gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Ett belopp som den kompletterande fonden har betalat i ersättning enligt artikel 4.1 i 2003 års fondprotokoll får den kompletterande fonden återkräva av en person som avses i 10 kap. 4 § sjölagen (674/1996) endast om de villkor som föreskrivs i paragrafen är uppfyllda och av den fond som avses i 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja (FördrS 42/1996) om de villkor som ställs i konventionen är uppfyllda. I övrigt får den kompletterande fonden av någon annan än fartygsägaren eller dennes garant eller av den fond som avses i 1992 års konvention återkräva en ersättning som den har betalat endast i de fall som avses i 75 § 1 mom. lagen om försäkringsavtal (543/1994).

3 §

Om en talan angående ersättning för oljeskador får prövas vid finsk domstol enligt ar-

tikel 7 i 2003 års fondprotokoll, bestäms den behöriga domstolen enligt 21 kap. 3 a § sjölagen.

4 §

På underrättelse som med stöd av artikel 7 i 2003 års fondprotokoll skall lämnas till den kompletterande fonden tillämpas vad som i 11 kap. rättegångsbalken bestäms om delgivning i rättegång.

5 §

På verkställigheten av en sådan dom som avser ersättning för oljeskada och som avses i artikel 8 i 2003 års fondprotokoll tillämpas vad som bestäms i 22 kap. 6 § sjölagen, om inte annat följer av 2 mom.

På en dom som har meddelats i en medlemsstat i Europeiska gemenskapen tillämpas rådets förordning (EG) nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, om inte annat följer av artikel 8.2 i 2003 års fondprotokoll.

6 §

De uppgifter om mängden mottagen avgiftspliktig olja som avses i artikel 10 och i artikel 11.2 i 2003 års fondprotokoll skall varje avgiftsskyldig person tillstålla miljöministeriet kalenderårsvis senast före utgången av februari det år som följer på granskningsåret.

7 §

Med beräkningsenhet enligt artikel 4 i 2003 års fondprotokoll avses den särskilda dragningsrätt som Internationella valutafonden har fastställt.

8 §

Om denna lags ikraftträdande bestäms genom förordning av republikens president.

2.

Lag**om ändring av 10 kap. 18 § sjölagen**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 10 kap. 18 § sjölagen av den 15 juli 1994 (674/1994), sådant detta lagrum lyder i lag 421/1996, ett nytt 4 mom. som följer:

10 kap

Ansvar för oljeskada

18 §

Hänvisningsstadganden

fond bestäms i lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i 2003 års protokoll till 1992 års internationella konvention om upprättande av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja (/).

Angående rätten att få ersättning från 2003 års internationella kompletterande oljeskade-

-----
Om denna lags ikraftträdande bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 30 december 2003

Republikens President**TARJA HALONEN**Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*

(Översättning)

2003 ÅRS PROTOKOLL

TILL 1992 ÅRS INTERNATIONELLA KONVENTION OM UPPRÄTTANDET AV EN INTERNATIONELL FOND FÖR ERSÄTTNING AV SKADA OR- SAKAD AV FÖRORENING GENOM OLJA

DE STATER SOM ÄR PARTER I DETTA PROTOKOLL,

SOM ERINRAR SIG 1992 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom olja (nedan kallad "1992 års ansvarighetskonvention"),

SOM HAR BEAKTAT 1992 års internationella konvention om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja (nedan kallad "1992 års fondkonvention"),

SOM BEKRÄFTAR vikten av att vidmakthålla styrkan i det internationella ansvarighets- och ersättningsystemet för oljeskador,

SOM KONSTATERAR att det högsta ersättningsbelopp som tillhandahålls genom 1992 års fondkonvention kan vara otillräckligt för att möta ersättningsbehoven under vissa omständigheter i vissa av de stater som är fördragsslutande parter i den konventionen,

SOM ÄR MEDVETNA OM att ett antal stater som är parter i 1992 års ansvarighetskonvention och 1992 års fondkonvention anser att det är nödvändigt och brådskande att ställa till förfogande ytterligare medel för ersättning genom att inrätta ett kompletterande system som staterna kan ansluta sig till om de så önskar,

SOM ÄR AV UPPFATTNINGEN att det kompletterande systemet bör syfta till att garantera att de som drabbas av skada orsakad av förorening genom olja får full ersättning för förlust eller skada; det bör också lindra de svårigheter som skadelidande

PROTOCOL

OF 2003 TO THE INTERNATIONAL CONVENTION ON THE ESTAB- LISHMENT OF AN INTERNATIONAL FUND FOR COMPENSATION FOR OIL POLLUTION DAMAGE, 1992

THE CONTRACTING STATES TO THE PRESENT PROTOCOL,

BEARING IN MIND the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1992 (hereinafter "the 1992 Liability Convention"),

HAVING CONSIDERED the International Convention on the Establishment of an International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage, 1992 (hereinafter "the 1992 Fund Convention"),

AFFIRMING the importance of maintaining the viability of the international oil pollution liability and compensation system,

NOTING that the maximum compensation afforded by the 1992 Fund Convention might be insufficient to meet compensation needs in certain circumstances in some Contracting States to that Convention,

RECOGNIZING that a number of Contracting States to the 1992 Liability and 1992 Fund Conventions consider it necessary as a matter of urgency to make available additional funds for compensation through the creation of a supplementary scheme to which States may accede if they so wish,

BELIEVING that the supplementary scheme should seek to ensure that victims of oil pollution damage are compensated in full for their loss or damage and should also alleviate the difficulties faced by victims in cases where there is a risk that the amount

möter i de fall då det finns en risk för att det ersättningsbelopp som är tillgängligt enligt 1992 års ansvarighetskonvention och 1992 års fondkonvention är otillräckligt för full ersättning av styrkta fordringar, och att 1992 års internationella oljeskadefond, som en följd av detta, provisoriskt beslutat att den endast kommer att betala ut en andel av varje styrkt fordran,

SOM ANSER att möjligheten att ansluta sig till det kompletterande systemet skall stå öppen endast för stater som är fördragsslutande parter i 1992 års fondkonvention,

HÄR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

I detta protokoll används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

1. *1992 års ansvarighetskonvention*: 1992 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom olja.

2. *1992 års fondkonvention*: 1992 års internationella konvention om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja.

3. *1992 års fond*: 1992 års internationella oljeskadefond, upprättad genom 1992 års fondkonvention.

4. *Fördragsslutande stat*: en stat som är part i detta protokoll, om inte annat anges.

5. När bestämmelser i 1992 års fondkonvention införlivas med detta protokoll genom hänvisning skall med *fond* i den konventionen avses *kompletterande fond*, om inte annat anges.

6. *Fartyg, person, ägare, olja, skada genom förorening, förebyggande åtgärder och olycka* har samma betydelse som i artikel I i 1992 års ansvarighetskonvention.

7. *Avgiftspliktig olja, beräkningsenhet, ton, garant och terminal* har samma betydelse som i artikel 1 i 1992 års fondkonvention, om inte annat anges.

8. *Styrkt fordran*: en fordran som har

of compensation available under the 1992 Liability and 1992 Fund Conventions will be insufficient to pay established claims in full and that as a consequence the International Oil Pollution Compensation Fund, 1992, has decided provisionally that it will pay only a proportion of any established claim,

CONSIDERING that accession to the supplementary scheme will be open only to Contracting States to the 1992 Fund Convention,

Have agreed as follows:

GENERAL PROVISIONS

Article 1

For the purposes of this Protocol:

1 "1992 Liability Convention" means the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1992;

2 "1992 Fund Convention" means the International Convention on the Establishment of an International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage, 1992;

3 "1992 Fund" means the International Oil Pollution Compensation Fund, 1992, established under the 1992 Fund Convention;

4 "Contracting State" means a Contracting State to this Protocol, unless stated otherwise;

5 When provisions of the 1992 Fund Convention are incorporated by reference into this Protocol, "Fund" in that Convention means "Supplementary Fund", unless stated otherwise;

6 "Ship", "Person", "Owner", "Oil", "Pollution Damage", "Preventive Measures" and "Incident" have the same meaning as in article I of the 1992 Liability Convention;

7 "Contributing Oil", "Unit of Account", "Ton", "Guarantor" and "Terminal installation" have the same meaning as in article 1 of the 1992 Fund Convention, unless stated otherwise;

8 "Established claim" means a claim

godkänts av 1992 års fond, eller ansetts som välgrundad genom ett för 1992 års fond bindande beslut av behörig domstol vilket inte längre kan överklagas med ordinära rättsmedel, och som skulle ha ersatts fullt ut om inte den gräns som anges i artikel 4 första stycket i 1992 års fondkonvention hade tillämpats för den aktuella olyckan.

9. *Församling*: församlingen för 2003 års internationella kompletterande oljeskadefond, om inte annat anges.

10. *Organisation*: Internationella sjöfartsorganisationen.

11. *Generalsekreteraren*: organisationens generalsekreterare.

Artikel 2

1. Härmed upprättas en internationell kompletterande fond för ersättning av skada genom förorening, som skall ha namnet "2003 års internationella kompletterande oljeskadefond" (nedan kallad "den kompletterande fonden").

2. Den kompletterande fonden skall i varje fördragsslutande stat erkännas som juridisk person med behörighet enligt lagen i den staten att förvärva rättigheter och åta sig skyldigheter samt att vara part i rättegång inför domstol i denna stat. Varje fördragsslutande stat skall erkänna den kompletterande fondens direktör som ställföreträdare för den kompletterande fonden.

Artikel 3

Detta protokoll gäller endast

a) skada genom förorening som har uppkommit

i) inom en fördragsslutande stats territorium, inbegripet dess territorialvatten, och

ii) inom en fördragsslutande stats exklusiva ekonomiska zon, som fastställts i enlighet med folkrättens regler, eller, om en fördragsslutande stat inte har fastställt någon sådan zon, inom ett område utanför och angränsande till den statens territorialvatten, vilket har bestämts av den staten i enlighet med folkrättens regler och vilket inte sträcker sig längre ut än 200 sjömil från de baslinjer varifrån statens territorialvatten

which has been recognised by the 1992 Fund or been accepted as admissible by decision of a competent court binding upon the 1992 Fund not subject to ordinary forms of review and which would have been fully compensated if the limit set out in article 4, paragraph 4, of the 1992 Fund Convention had not been applied to that incident;

9 "Assembly" means the Assembly of the International Oil Pollution Compensation Supplementary Fund, 2003, unless otherwise indicated;

10 "Organization" means the International Maritime Organization;

11 "Secretary-General" means the Secretary-General of the Organization.

Article 2

1 An International Supplementary Fund for compensation for pollution damage, to be named "The International Oil Pollution Compensation Supplementary Fund, 2003" (hereinafter "the Supplementary Fund"), is hereby established.

2 The Supplementary Fund shall in each Contracting State be recognized as a legal person capable under the laws of that State of assuming rights and obligations and of being a party in legal proceedings before the courts of that State. Each Contracting State shall recognize the Director of the Supplementary Fund as the legal representative of the Supplementary Fund.

Article 3

This Protocol shall apply exclusively:

(a) to pollution damage caused:

(i) in the territory, including the territorial sea, of a Contracting State, and

(ii) in the exclusive economic zone of a Contracting State, established in accordance with international law, or, if a Contracting State has not established such a zone, in an area beyond and adjacent to the territorial sea of that State determined by that State in accordance with international law and extending not more than 200 nautical miles from the baselines from which the breadth of its territorial sea is measured;

mäts,

b) förebyggande åtgärder, var de än vidtas, för att förhindra eller begränsa sådan skada.

(b) to preventive measures, wherever taken, to prevent or minimize such damage.

KOMPLETTERANDE ERSÄTTNING

Artikel 4

1. Den kompletterande fonden skall betala ersättning till var och en som har lidit skada genom förorening om denna person inte har kunnat få full ersättning för en styrkt fordran beträffande sådan skada enligt 1992 års fondkonvention, på grund av att de sammanlagda skadorna överstiger, eller riskerar att överstiga, den tillämpliga ersättningsgränsen enligt artikel 4 fjärde stycket i 1992 års fondkonvention för en och samma olycka.

2 a) Det sammanlagda ersättningsbelopp som den kompletterande fonden skall betala enligt denna artikel är för en och samma olycka begränsat så att summan av detta belopp och det ersättningsbelopp som faktiskt har betalats enligt 1992 års ansvarighetskonvention och 1992 års fondkonvention inom tillämpningsområdet för detta protokoll inte överstiger 750 miljoner beräkningsenheter.

b) Det belopp om 750 miljoner beräkningsenheter, som anges i andra stycket a, skall räknas om till inhemsk valuta på grundval av det värde valutan hade i förhållande till den särskilda dragningsrätten den dag som fastställs av församlingen för 1992 års fond för omräkning av det högsta ersättningsbelopp som får betalas enligt 1992 års ansvarighetskonvention och 1992 års fondkonvention.

3. Om summan av styrkta fordringar mot den kompletterande fonden överstiger det sammanlagda ersättningsbelopp som får betalas enligt andra stycket, skall det tillgängliga beloppet fördelas så att förhållandet mellan varje styrkt fordran och det ersättningsbelopp som fordringsägaren faktiskt erhåller enligt detta protokoll är detsamma för alla fordringsägare.

4. Den kompletterande fonden skall betala ersättning för styrkta fordringar enligt defi-

SUPPLEMENTARY COMPENSATION

Article 4

1 The Supplementary Fund shall pay compensation to any person suffering pollution damage if such person has been unable to obtain full and adequate compensation for an established claim for such damage under the terms of the 1992 Fund Convention, because the total damage exceeds, or there is a risk that it will exceed, the applicable limit of compensation laid down in article 4, paragraph 4, of the 1992 Fund Convention in respect of any one incident.

2 (a) The aggregate amount of compensation payable by the Supplementary Fund under this article shall in respect of any one incident be limited, so that the total sum of that amount together with the amount of compensation actually paid under the 1992 Liability Convention and the 1992 Fund Convention within the scope of application of this Protocol shall not exceed 750 million units of account.

(b) The amount of 750 million units of account mentioned in paragraph 2(a) shall be converted into national currency on the basis of the value of that currency by reference to the Special Drawing Right on the date determined by the Assembly of the 1992 Fund for conversion of the maximum amount payable under the 1992 Liability and 1992 Fund Conventions.

3 Where the amount of established claims against the Supplementary Fund exceeds the aggregate amount of compensation payable under paragraph 2, the amount available shall be distributed in such a manner that the proportion between any established claim and the amount of compensation actually recovered by the claimant under this Protocol shall be the same for all claimants.

4 The Supplementary Fund shall pay compensation in respect of established

itionen i artikel 1 åttonde stycket, och endast för sådana fordringar.

Artikel 5

Den kompletterande fonden skall betala ersättning när församlingen för 1992 års fond har funnit att det sammanlagda beloppet av styrkta fordringar överstiger, eller att det föreligger risk för att det sammanlagda beloppet av styrkta fordringar kommer att överstiga, det ersättningsbelopp som finns tillgängligt enligt artikel 4 fjärde stycket i 1992 års fondkonvention och att församlingen för 1992 års fond, som en följd av detta, har beslutat interimistiskt eller slutligt att utbetalningar endast kommer att verkställas för en del av varje styrkt fordran. Den kompletterande fondens församling skall därefter besluta huruvida och i vilken utsträckning den kompletterande fonden skall betala den del av en styrkt fordran som inte har ersatts enligt 1992 års ansvarskonvention och 1992 års fondkonvention.

Artikel 6

1. Om inte annat följer av artikel 15 andra och tredje styckena upphör rätten till ersättning från den kompletterande fonden endast om rätten har upphört i förhållande till 1992 års fond enligt artikel 6 i 1992 års fondkonvention.

2. Ett anspråk som riktas mot 1992 års fond skall betraktas som ett anspråk framställt av samma fordringsägare mot den kompletterande fonden.

Artikel 7

1. Bestämmelserna i artikel 7 första, andra och fjärde—sjätte styckena i 1992 års fondkonvention skall tillämpas i fråga om en talan om ersättning som har väckts mot den kompletterande fonden i enlighet med artikel 4 första stycket i detta protokoll.

2. Har en talan om ersättning för skada genom förorening väckts mot fartygsägaren eller dennes garant vid en domstol som är behörig enligt artikel IX i 1992 års ansvarskonvention, är denna domstol såvitt

claims as defined in article 1, paragraph 8, and only in respect of such claims.

Article 5

The Supplementary Fund shall pay compensation when the Assembly of the 1992 Fund has considered that the total amount of the established claims exceeds, or there is a risk that the total amount of established claims will exceed the aggregate amount of compensation available under article 4, paragraph 4, of the 1992 Fund Convention and that as a consequence the Assembly of the 1992 Fund has decided provisionally or finally that payments will only be made for a proportion of any established claim. The Assembly of the Supplementary Fund shall then decide whether and to what extent the Supplementary Fund shall pay the proportion of any established claim not paid under the 1992 Liability Convention and the 1992 Fund Convention.

Article 6

1 Subject to article 15, paragraphs 2 and 3, rights to compensation against the Supplementary Fund shall be extinguished only if they are extinguished against the 1992 Fund under article 6 of the 1992 Fund Convention.

2 A claim made against the 1992 Fund shall be regarded as a claim made by the same claimant against the Supplementary Fund.

Article 7

1 The provisions of article 7, paragraphs 1, 2, 4, 5 and 6, of the 1992 Fund Convention shall apply to actions for compensation brought against the Supplementary Fund in accordance with article 4, paragraph 1, of this Protocol.

2 Where an action for compensation for pollution damage has been brought before a court competent under article IX of the 1992 Liability Convention against the owner of a ship or his guarantor, such court

angår samma skada ensam behörig att pröva en talan mot den kompletterande fonden om ersättning enligt bestämmelserna i artikel 4 i detta protokoll. Har emellertid talan om ersättning för skada genom förorening väckts enligt 1992 års ansvarighetskonvention vid domstol i en stat som har tillträtt 1992 års ansvarighetskonvention men inte detta protokoll, skall talan mot den kompletterande fonden enligt artikel 4 i detta protokoll enligt kändens val väckas antingen vid en domstol i den stat där den kompletterande fonden har sitt säte eller vid en enligt artikel IX i 1992 års ansvarighetskonvention behörig domstol i en stat, som har tillträtt detta protokoll.

3. Har en talan mot 1992 års fond om ersättning för skada genom förorening väckts vid en domstol i en stat som är part till 1992 års fondkonvention men inte till detta protokoll, skall, utan hinder av första stycket, en anknytande talan mot den kompletterande fonden, efter kändens val, väckas antingen vid en domstol i den stat där den kompletterande fonden har sitt säte eller vid en enligt första stycket behörig domstol i en fördragsslutande stat.

Artikel 8

1. En dom som har meddelats mot den kompletterande fonden av en domstol som är behörig enligt artikel 7 i detta protokoll skall, om domen kan verkställas i den stat där den meddelades och där inte längre kan överklagas med ordinära rättsmedel, erkännas och verkställas i alla fördragsslutande stater under de förutsättningar som anges i artikel X i 1992 års ansvarighetskonvention samt med iakttagande av beslut om fördelningen enligt artikel 4 tredje stycket i detta protokoll.

2. En fördragsslutande stat får tillämpa andra bestämmelser om erkännande och verkställighet av domar, om tillämpningen av dessa bestämmelser leder till att domar erkänns och verkställs i minst samma utsträckning som i enlighet med första stycket.

shall have exclusive jurisdictional competence over any action against the Supplementary Fund for compensation under the provisions of article 4 of this Protocol in respect of the same damage. However, where an action for compensation for pollution damage under the 1992 Liability Convention has been brought before a court in a Contracting State to the 1992 Liability Convention but not to this Protocol, any action against the Supplementary Fund under article 4 of this Protocol shall at the option of the claimant be brought either before a court of the State where the Supplementary Fund has its headquarters or before any court of a Contracting State to this Protocol competent under article IX of the 1992 Liability Convention.

3 Notwithstanding paragraph 1, where an action for compensation for pollution damage against the 1992 Fund has been brought before a court in a Contracting State to the 1992 Fund Convention but not to this Protocol, any related action against the Supplementary Fund shall, at the option of the claimant, be brought either before a court of the State where the Supplementary Fund has its headquarters or before any court of a Contracting State competent under paragraph 1.

Article 8

1 Subject to any decision concerning the distribution referred to in article 4, paragraph 3 of this Protocol, any judgment given against the Supplementary Fund by a court having jurisdiction in accordance with article 7 of this Protocol, shall, when it has become enforceable in the State of origin and is in that State no longer subject to ordinary forms of review, be recognized and enforceable in each Contracting State on the same conditions as are prescribed in article X of the 1992 Liability Convention.

2 A Contracting State may apply other rules for the recognition and enforcement of judgments, provided that their effect is to ensure that judgments are recognised and enforced at least to the same extent as under paragraph 1.

Artikel 9

1. Den kompletterande fonden inträder, såvitt avser belopp som den kompletterande fonden har betalat i ersättning för skada genom förorening enligt artikel 4 första stycket i detta protokoll, i den rätt som den som har fått sådan ersättning kan ha enligt 1992 års ansvarighetskonvention mot ägaren eller dennes garant.

2. Den kompletterande fonden inträder i den rätt som den som har fått ersättning från den kompletterande fonden kan ha enligt 1992 års fondkonvention mot 1992 års fond.

3. Bestämmelserna i detta protokoll inskränker inte den kompletterande fondens regress- eller subrogationsrätt mot annan person än som avses i föregående stycken. Under alla förhållanden skall den kompletterande fondens subrogationsrätt mot en sådan person inte vara mindre förmånlig än den rätt som tillkommer en försäkringsgivare för den som erhållit ersättning.

4. Har en fördragsslutande stat eller en myndighet i en sådan stat enligt bestämmelser i nationell lag betalat ersättning för skada genom förorening skall staten eller myndigheten inträda i den rätt som den som erhållit ersättning skulle ha haft enligt detta protokoll. Detta får dock inte hindra att andra subrogations- eller regressrätter som kan finnas görs gällande mot den kompletterande fonden.

AVGIFTER

Artikel 10

1. Årsavgifter till den kompletterande fonden skall, ifråga om varje fördragsslutande stat, betalas av var och en som under det kalenderår som avses i artikel 11 andra stycket a eller b tagit emot sammanlagt mer än 150 000 ton

a) avgiftspliktig olja som transporterats till sjöss till en hamn eller en terminal inom den statens område, och

b) avgiftspliktig olja i en anläggning som

Article 9

1 The Supplementary Fund shall, in respect of any amount of compensation for pollution damage paid by the Supplementary Fund in accordance with article 4, paragraph 1, of this Protocol, acquire by subrogation the rights that the person so compensated may enjoy under the 1992 Liability Convention against the owner or his guarantor.

2 The Supplementary Fund shall acquire by subrogation the rights that the person compensated by it may enjoy under the 1992 Fund Convention against the 1992 Fund.

3 Nothing in this Protocol shall prejudice any right of recourse or subrogation of the Supplementary Fund against persons other than those referred to in the preceding paragraphs. In any event the right of the Supplementary Fund to subrogation against such person shall not be less favourable than that of an insurer of the person to whom compensation has been paid.

4 Without prejudice to any other rights of subrogation or recourse against the Supplementary Fund which may exist, a Contracting State or agency thereof which has paid compensation for pollution damage in accordance with provisions of national law shall acquire by subrogation the rights which the person so compensated would have enjoyed under this Protocol.

CONTRIBUTIONS

Article 10

1 Annual contributions to the Supplementary Fund shall be made in respect of each Contracting State by any person who, in the calendar year referred to in article 11, paragraph 2(a) or (b), has received in total quantities exceeding 150,000 tons:

(a) in the ports or terminal installations in the territory of that State contributing oil carried by sea to such ports or terminal installations; and

(b) in any installations situated in the ter-

är belägen inom den fördragsslutande statens område, om denna olja transporterats till sjöss och lossats i en hamn eller en terminal i en stat som inte är fördragsslutande stat, varvid denna olja endast skall tas med i beräkningen enligt denna bestämmelse när den första gången mottas i en fördragsslutande stat efter att ha lossats i en stat som inte är fördragsslutande stat.

2. Bestämmelserna i artikel 10 andra stycket i 1992 års fondkonvention skall gälla i fråga om skyldigheten att betala avgifter till den kompletterande fonden.

Artikel 11

1. För att fastställa den årsavgift som, om årsavgifter skall utgå, skall betalas, skall församlingen med beaktande av nödvändigheten av att tillräckliga likvida medel finns, för varje kalenderår göra en beräkning i form av en budget av:

i) Utgifter

a) kostnader och utgifter för den kompletterande fondens förvaltning under året samt eventuellt underskott från verksamheten under föregående år,

b) utbetalningar från den kompletterande fonden under året för betalning av fordringar mot den kompletterande fonden enligt artikel 4, däri inbegripet återbetalning av lån som tidigare har tagits upp av den kompletterande fonden för att betala sådana fordringar.

ii) Inkomster

a) överskott från verksamheten under föregående år, däri inbegripet eventuell ränta,

b) årsavgifter, om sådana erfordras för att balansera budgeten, och

c) andra inkomster.

2. Församlingen skall fastställa det sammanlagda beloppet av de avgifter som skall tas ut. På grundval av det beslutet skall den kompletterande fondens direktör för varje fördragsslutande stat beräkna den årsavgift som var och en som avses i artikel 10 skall betala:

a) i den utsträckning avgiften är avsedd att användas till betalning av fordringar som avses i första stycket i a, på grundval av ett bestämt belopp per ton avgiftspliktig olja som den avgiftsskyldige under föregående

territory of that Contracting State contributing oil which has been carried by sea and discharged in a port or terminal installation of a non-Contracting State, provided that contributing oil shall only be taken into account by virtue of this sub-paragraph on first receipt in a Contracting State after its discharge in that non-Contracting State.

2 The provisions of article 10, paragraph 2, of the 1992 Fund Convention shall apply in respect of the obligation to pay contributions to the Supplementary Fund.

Article 11

1 With a view to assessing the amount of annual contributions due, if any, and taking account of the necessity to maintain sufficient liquid funds, the Assembly shall for each calendar year make an estimate in the form of a budget of:

(i) Expenditure

(a) costs and expenses of the administration of the Supplementary Fund in the relevant year and any deficit from operations in preceding years;

(b) payments to be made by the Supplementary Fund in the relevant year for the satisfaction of claims against the Supplementary Fund due under article 4, including repayments on loans previously taken by the Supplementary Fund for the satisfaction of such claims;

(ii) Income

(a) surplus funds from operations in preceding years, including any interest;

(b) annual contributions, if required to balance the budget;

(c) any other income.

2 The Assembly shall decide the total amount of contributions to be levied. On the basis of that decision, the Director of the Supplementary Fund shall, in respect of each Contracting State, calculate for each person referred to in article 10, the amount of that person's annual contribution:

(a) in so far as the contribution is for the satisfaction of payments referred to in paragraph 1(i)(a) on the basis of a fixed sum for each ton of contributing oil received in the relevant State by such person during the

kalenderår mottagit i ifrågavarande stat, och b) i den utsträckning avgiften är avsedd att användas till betalning av fordringar som avses i första stycket i b, på grundval av ett bestämt belopp per ton avgiftspliktig olja som den avgiftsskyldige mottagit under kalenderåret före det då ifrågavarande olycka inträffade, om denna stat vid tidpunkten för olyckan var hade tillträtt detta protokoll.

3. De belopp som avses i andra stycket erhålls genom att dela det sammanlagda avgiftsbelopp som erfordras med den sammanlagda mängden avgiftspliktig olja som mottagits i alla fördragsslutande stater under ifrågavarande år.

4. Årsavgiften förfaller till betalning enligt vad som bestäms i den kompletterande fondens interna föreskrifter. Församlingen får besluta om ett annat datum för betalningen.

5. Församlingen får besluta, enligt vad som fastställts i den kompletterande fondens ekonomiska föreskrifter, att göra överföringar mellan de tillgångar som har erhållits enligt andra stycket a och b.

Artikel 12

1. Bestämmelserna i artikel 13 i 1992 års fondkonvention tillämpas på avgifter till den kompletterande fonden.

2. En fördragsslutande stat kan åta sig skyldigheten att betala avgifter till den kompletterande fonden i enlighet med det förfarande som anges i artikel 14 i 1992 års fondkonvention.

Artikel 13

1. De fördragsslutande staterna skall underrätta direktören för den kompletterande fonden om mottagande av olja i enlighet med artikel 15 i 1992 års fondkonvention, varvid underrättelser till direktören för 1992 års fond enligt artikel 15 andra stycket i 1992 års fondkonvention även skall anses ha lämnats enligt detta protokoll.

2. En fördragsslutande stat som inte fullgör skyldigheten att lämna underrättelse en-

preceding calendar year; and

(b) in so far as the contribution is for the satisfaction of payments referred to in paragraph 1(i)(b) on the basis of a fixed sum for each ton of contributing oil received by such person during the calendar year preceding that in which the incident in question occurred, provided that State was a Contracting State to this Protocol at the date of the incident.

3 The sums referred to in paragraph 2 shall be arrived at by dividing the relevant total amount of contributions required by the total amount of contributing oil received in all Contracting States in the relevant year.

4 The annual contribution shall be due on the date to be laid down in the Internal Regulations of the Supplementary Fund. The Assembly may decide on a different date of payment.

5 The Assembly may decide, under conditions to be laid down in the Financial Regulations of the Supplementary Fund, to make transfers between funds received in accordance with paragraph 2(a) and funds received in accordance with paragraph 2(b)

Article 12

1 The provisions of article 13 of the 1992 Fund Convention shall apply to contributions to the Supplementary Fund.

2 A Contracting State itself may assume the obligation to pay contributions to the Supplementary Fund in accordance with the procedure set out in article 14 of the 1992 Fund Convention.

Article 13

1 Contracting States shall communicate to the Director of the Supplementary Fund information on oil receipts in accordance with article 15 of the 1992 Fund Convention provided, however, that communications made to the Director of the 1992 Fund under article 15, paragraph 2, of the 1992 Fund Convention shall be deemed to have been made also under this Protocol.

2 Where a Contracting State does not fulfil its obligations to submit the communica-

ligt första stycket är ersättningsskyldig mot den kompletterade fonden för den ekonomiska förlust som den kompletterande fonden kan ha gjort som en följd av underlåtenheten. Församlingen skall efter rekommendation från den kompletterande fondens direktör besluta om en sådan ersättning skall betalas av den fördragsslutande staten.

Artikel 14

1. Utan hinder av artikel 10 skall i detta protokoll varje fördragsslutande stat anses ta emot minst en miljon ton avgiftspliktig olja.

2. Om den sammanlagda mängd avgiftspliktig olja som tas emot i en fördragsslutande stat understiger en miljon ton, skall de förpliktelser, som skulle ha åvilat envar som varit skyldig att bidra till den kompletterande fonden för olja som tagits emot inom den statens område, övertas av den fördragsslutande staten, i den utsträckning det inte finns någon person som är ansvarig för den sammanlagda mängd olja som tas emot.

Artikel 15

1. Om det i en fördragsslutande stat inte finns någon person som uppfyller kraven i artikel 10, skall den fördragsslutande staten, för tillämpningen av detta protokoll, informera den kompletterande fondens direktör om detta.

2. Den kompletterande fonden skall inte betala ersättning för skada genom förorening inom en fördragsslutande stats territorium, territorialvatten eller exklusiva ekonomiska zon eller område som bestämts i enlighet med artikel 3 a led ii i detta protokoll för en bestämd olycka eller för förebyggande åtgärder, var de än vidtas, för att förhindra eller begränsa sådan skada, innan skyldigheten att underrätta den kompletterande fondens direktör i enlighet med artikel 13 första stycket och första stycket i den här artikeln har fullgjorts av den fördragsslutande staten för alla år före denna olycka.

tion referred to in paragraph 1 and this results in a financial loss for the Supplementary Fund, that Contracting State shall be liable to compensate the Supplementary Fund for such loss. The Assembly shall, on the recommendation of the Director of the Supplementary Fund, decide whether such compensation shall be payable by that Contracting State.

Article 14

1 Notwithstanding article 10, for the purposes of this Protocol there shall be deemed to be a minimum receipt of 1 million tons of contributing oil in each Contracting State.

2 When the aggregate quantity of contributing oil received in a Contracting State is less than 1 million tons, the Contracting State shall assume the obligations that would be incumbent under this Protocol on any person who would be liable to contribute to the Supplementary Fund in respect of oil received within the territory of that State in so far as no liable person exists for the aggregated quantity of oil received.

Article 15

1 If in a Contracting State there is no person meeting the conditions of article 10, that Contracting State shall for the purposes of this Protocol inform the Director of the Supplementary Fund thereof.

2 No compensation shall be paid by the Supplementary Fund for pollution damage in the territory, territorial sea or exclusive economic zone or area determined in accordance with article 3(a)(ii), of this Protocol, of a Contracting State in respect of a given incident or for preventive measures, whenever taken, to prevent or minimize such damage, until the obligations to communicate to the Director of the Supplementary Fund according to article 13, paragraph 1 and paragraph 1 of this article have been complied with in respect of that Contracting State for all years prior to the occurrence of that incident.

Församlingen skall i det interna reglementet fastställa under vilka omständigheter en fördragsslutande stat skall anses ha brutit i sina skyldigheter.

3. Om ersättning har vägrats tillfälligt i enlighet med andra stycket, skall ersättning vägras slutligt i fråga om den olyckan om skyldigheterna att underrätta den kompletterande fondens direktör enligt artikel 13 första stycket och första stycket i den här artikeln inte har fullgjorts inom ett år efter det att den kompletterande fondens direktör har underrättat den fördragsslutande staten om dess underlåtenhet att rapportera.

4. Alla avgifter som skall betalas till den kompletterande fonden skall räknas av från ersättning som skall betalas till gäldenären eller dennes företrädare.

ORGANISATION OCH FÖRVALTNING

Artikel 16

1. Den kompletterande fonden skall ha en församling och ett sekretariat som leds av en direktör.

2. Artiklarna 17—20 och 28—33 i 1992 års fondkonvention tillämpas på församlingen, sekretariatet och den kompletterande fondens direktör.

3. Artikel 34 i 1992 års fondkonvention tillämpas på den kompletterande fonden.

Artikel 17

1. Sekretariatet för 1992 års fond, som leds av direktören för 1992 års fond, får också fungera som sekretariat och direktör för den kompletterande fonden.

2. Om sekretariatet och direktören för 1992 års fond också utför uppgifter enligt första stycket som sekretariat och direktör för den kompletterande fonden, skall den kompletterande fonden vid intressekonflikter mellan 1992 års fond och den kompletterande fonden företrädas av församlingens ordförande.

The Assembly shall determine in the Internal Regulations the circumstances under which a Contracting State shall be considered as having failed to comply with its obligations.

3 Where compensation has been denied temporarily in accordance with paragraph 2, compensation shall be denied permanently in respect of that incident if the obligations to communicate to the Director of the Supplementary Fund under article 13, paragraph 1 and paragraph 1 of this article, have not been complied with within one year after the Director of the Supplementary Fund has notified the Contracting State of its failure to report.

4 Any payments of contributions due to the Supplementary Fund shall be set off against compensation due to the debtor, or the debtor's agents.

ORGANIZATION AND ADMINISTRATION

Article 16

1 The Supplementary Fund shall have an Assembly and a Secretariat headed by a Director.

2 Articles 17 to 20 and 28 to 33 of the 1992 Fund Convention shall apply to the Assembly, Secretariat and Director of the Supplementary Fund.

3 Article 34 of the 1992 Fund Convention shall apply to the Supplementary Fund.

Article 17

1 The Secretariat of the 1992 Fund, headed by the Director of the 1992 Fund, may also function as the Secretariat and the Director of the Supplementary Fund.

2 If, in accordance with paragraph 1, the Secretariat and the Director of the 1992 Fund also perform the function of Secretariat and Director of the Supplementary Fund, the Supplementary Fund shall be represented, in cases of conflict of interests between the 1992 Fund and the Supplementary Fund, by the Chairman of the Assembly.

3. Den kompletterande fondens direktör och den personal och de experter som den kompletterande fondens direktör har utsett, skall när de fullgör sina uppgifter enligt detta protokoll och 1992 års fondkonvention inte anses ha brutit mot bestämmelserna i artikel 30 i 1992 års fondkonvention, som de tillämpas genom artikel 16 andra stycket i detta protokoll, när de fullgör sina uppgifter enlighet med denna artikel.

4. Församlingen skall sträva efter att inte fatta beslut som är oförenliga med beslut som har fattats av församlingen för 1992 års fond. Om olika meningar uppkommer rörande gemensamma förvaltningsfrågor skall församlingen söka nå enighet med församlingen för 1992 års fond i en anda av ömsesidigt samarbete och med de båda organisationernas gemensamma mål för ögonen.

5. Den kompletterande fonden skall till 1992 års fond återbetala alla kostnader och utgifter som 1992 års fond har haft för administrativa tjänster vilka den har utfört för den kompletterande fondens räkning.

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 18

1. Om inte annat följer av fjärde stycket, skall det sammanlagda beloppet av årsavgifter för avgiftspliktig olja som har tagits emot i en enskild fördragsslutande stat under ett kalenderår inte överstiga 20 % av det totala beloppet av årsavgifter enligt detta protokoll för det kalenderåret.

2. Om tillämpningen av bestämmelserna i artikel 11 andra och tredje styckena leder till att det sammanlagda beloppet av avgifter som skall betalas av de avgiftsskyldiga i en enskild fördragsslutande stat för ett kalenderår överstiger 20 % av summan av årsavgifter, skall de avgifter som skall betalas av de avgiftsskyldiga i den staten minskas proportionellt så att deras sammanlagda avgifter motsvarar 20 % av den totala summan av årsavgifter till den kompletterande fonden för det året.

3 The Director of the Supplementary Fund, and the staff and experts appointed by the Director of the Supplementary Fund, performing their duties under this Protocol and the 1992 Fund Convention, shall not be regarded as contravening the provisions of article 30 of the 1992 Fund Convention as applied by article 16, paragraph 2, of this Protocol in so far as they discharge their duties in accordance with this article.

4 The Assembly shall endeavour not to take decisions which are incompatible with decisions taken by the Assembly of the 1992 Fund. If differences of opinion with respect to common administrative issues arise, the Assembly shall try to reach a consensus with the Assembly of the 1992 Fund, in a spirit of mutual co-operation and with the common aims of both organizations in mind.

5 The Supplementary Fund shall reimburse the 1992 Fund all costs and expenses arising from administrative services performed by the 1992 Fund on behalf of the Supplementary Fund.

TRANSITIONAL PROVISIONS

Article 18

1 Subject to paragraph 4, the aggregate amount of the annual contributions payable in respect of contributing oil received in a single Contracting State during a calendar year shall not exceed 20% of the total amount of annual contributions pursuant to this Protocol in respect of that calendar year.

2 If the application of the provisions in article 11, paragraphs 2 and 3, would result in the aggregate amount of the contributions payable by contributors in a single Contracting State in respect of a given calendar year exceeding 20% of the total annual contributions, the contributions payable by all contributors in that State shall be reduced pro rata so that their aggregate contributions equal 20% of the total annual contributions to the Supplementary Fund in respect of that year.

3. Om de avgifter som skall betalas av de avgiftsskyldiga i en fördragsslutande stat skall minskas enligt andra stycket, skall de avgifter som skall betalas av de avgiftsskyldiga i övriga fördragsslutande stater ökas proportionellt så att den totala summan av avgifter som skall betalas av de som är skyldiga att betala avgifter till den kompletterande fonden för kalenderåret ifråga kommer att uppgå till den summa av avgifter som har beslutats av församlingen.

4. Bestämmelserna i första till tredje styckena skall tillämpas till dess att den totala mängden avgiftspliktig olja som har tagits emot i de fördragsslutande staterna under ett kalenderår, med de mängder som anges i artikel 14 första stycket inräknade, uppgår till 1 000 miljoner ton, dock längst till dess att tio år har gått från det att detta protokoll trädde i kraft.

3 If the contributions payable by persons in a given Contracting State shall be reduced pursuant to paragraph 2, the contributions payable by persons in all other Contracting States shall be increased pro rata so as to ensure that the total amount of contributions payable by all persons liable to contribute to the Supplementary Fund in respect of the calendar year in question will reach the total amount of contributions decided by the Assembly.

4 The provisions in paragraphs 1 to 3 shall operate until the total quantity of contributing oil received in all Contracting States in a calendar year, including the quantities referred to in article 14, paragraph 1, has reached 1,000 million tons or until a period of 10 years after the date of entry into force of this Protocol has elapsed, whichever occurs earlier.

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 19

Undertecknande, ratifikation, godtagande, godkännande och anslutning

1. Detta protokoll står öppet för undertecknande i London från och med den 31 juli 2003 till och med den 30 juli 2004.

2. En stat får uttrycka sitt samtycke till att vara bundet av detta protokoll genom

a) undertecknande utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, eller

b) undertecknande med förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande följt av ratifikation, godtagande eller godkännande, eller

c) anslutning.

3. Enbart stater som är anslutna till 1992 års fondkonvention får ansluta sig till detta protokoll.

4. Ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning verkställs genom att ett formellt instrument för detta ändamål deponeras hos generalsekreteraren.

FINAL CLAUSES

Article 19

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1 This Protocol shall be open for signature at London from 31 July 2003 to 30 July 2004.

2 States may express their consent to be bound by this Protocol by:

(a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

(b) signature subject to ratification, acceptance or approval followed by ratification, acceptance or approval; or

(c) accession.

3 Only Contracting States to the 1992 Fund Convention may become Contracting States to this Protocol.

4 Ratification, acceptance, approval or accession shall be effected by the deposit of a formal instrument to that effect with the Secretary-General.

Artikel 20

Information om avgiftspliktig olja

En stat skall innan detta protokoll träder i kraft för staten, när den undertecknar protokollet i enlighet med artikel 19 andra stycket a, eller deponerar ett instrument som avses i artikel 19 fjärde stycket i detta protokoll, och därefter årligen på tid som generalsekreteraren bestämmer, underrätta generalsekreteraren om namn och adress på personer som för den staten är skyldiga att betala avgifter till fonden enligt artikel 10. Staten skall också lämna uppgift om de mängder avgiftspliktig olja som tagits emot av en sådan person inom den statens territorium under det närmast föregående kalenderåret.

Artikel 21

Ikraftträdande

1. Detta protokoll träder i kraft tre månader efter det att följande förutsättningar är uppfyllda:

a) När minst åtta stater har undertecknat protokollet utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, eller har deponerat sina ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument hos generalsekreteraren, och

b) generalsekreteraren har fått information från direktören för 1992 års fond om att de som är skyldiga att betala avgift enligt artikel 10 tog emot sammanlagt minst 450 miljoner ton avgiftspliktig olja under det närmast föregående kalenderåret med de mängder som anges i artikel 14 första stycket inräknade.

2. För de stater som undertecknar detta protokoll utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, eller som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till detta protokoll efter det att villkoren i första stycket har uppfyllts, träder protokollet i kraft tre månader efter det att staten har deponerat vederbörligt instrument.

3. Utan hinder av första och andra stycke-

Article 20

Information on contributing oil

Before this Protocol comes into force for a State, that State shall, when signing this Protocol in accordance with article 19, paragraph 2(a), or when depositing an instrument referred to in article 19, paragraph 4 of this Protocol, and annually thereafter at a date to be determined by the Secretary-General, communicate to the Secretary-General the name and address of any person who in respect of that State would be liable to contribute to the Supplementary Fund pursuant to article 10 as well as data on the relevant quantities of contributing oil received by any such person in the territory of that State during the preceding calendar year.

Article 21

Entry into force

1 This Protocol shall enter into force three months following the date on which the following requirements are fulfilled:

(a) at least eight States have signed the Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, or have deposited instruments of ratification, acceptance, approval or accession with the Secretary-General; and

(b) the Secretary-General has received information from the Director of the 1992 Fund that those persons who would be liable to contribute pursuant to article 10 have received during the preceding calendar year a total quantity of at least 450 million tons of contributing oil, including the quantities referred to in article 14, paragraph 1.

2 For each State which signs this Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, or which ratifies, accepts, approves or accedes to this Protocol, after the conditions in paragraph 1 for entry into force have been met, the Protocol shall enter into force three months following the date of the deposit by such State of the appropriate instrument.

3 Notwithstanding paragraphs 1 and 2,

na träder detta protokoll inte i kraft för en stat förrän 1992 års fondkonvention träder i kraft för den staten.

Artikel 22

Första mötet med församlingen

Generalsekreteraren skall sammankalla församlingens första möte. Mötet skall äga rum så snart som möjligt efter det att detta protokoll har trätt i kraft och i vart fall inte senare än trettio dagar efter ikraftträdandet.

Artikel 23

Revision och ändring

1. Organisationen får sammankalla en konferens för att revidera eller ändra detta protokoll.

2. Organisationen skall sammankalla en konferens med de fördragsslutande staterna för att revidera eller ändra detta protokoll om minst en tredjedel av dem begär det.

Artikel 24

Ändring av begränsningsbelopp

1. På begäran av minst en fjärdedel av de fördragsslutande staterna skall ett förslag till ändring av ansvarsgränserna enligt artikel 4 andra stycket a genom generalsekreterarens försorg sändas till alla medlemmar i organisationen och till alla fördragsslutande stater.

2. Ett förslag till ändring som sänts enligt ovan skall senast inom sex månader från översändandet lämnas över till organisationens juridiska kommitté för övervägande.

3. Alla stater som är parter i detta protokoll har, oavsett om de är medlemmar i organisationen eller inte, rätt att delta i juridiska kommitténs förhandlingar för övervägande och antagande av ändringar.

4. Ändringar antas med två tredjedels majoritet av de fördragsslutande stater som är närvarande och som röstar i juridiska kom-

this Protocol shall not enter into force in respect of any State until the 1992 Fund Convention enters into force for that State.

Article 22

First session of the Assembly

The Secretary-General shall convene the first session of the Assembly. This session shall take place as soon as possible after the entry into force of this Protocol and, in any case, not more than thirty days after such entry into force.

Article 23

Revision and amendment

1 A conference for the purpose of revising or amending this Protocol may be convened by the Organization.

2 The Organization shall convene a Conference of Contracting States for the purpose of revising or amending this Protocol at the request of not less than one third of all Contracting States.

Article 24

Amendment of compensation limit

1 Upon the request of at least one quarter of the Contracting States, any proposal to amend the limit of the amount of compensation laid down in article 4, paragraph 2 (a), shall be circulated by the Secretary-General to all Members of the Organization and to all Contracting States.

2 Any amendment proposed and circulated as above shall be submitted to the Legal Committee of the Organization for consideration at a date at least six months after the date of its circulation.

3 All Contracting States to this Protocol, whether or not Members of the Organization, shall be entitled to participate in the proceedings of the Legal Committee for the consideration and adoption of amendments.

4 Amendments shall be adopted by a two-thirds majority of the Contracting States present and voting in the Legal Committee,

mittén, med den ökning i antalet som föranleds av tredje stycket, dock under förutsättning att minst hälften av de fördragsslutande staterna är närvarande vid omröstningstillfället.

5. När juridiska kommittén behandlar ett förslag till ändring av gränserna skall den ta hänsyn till inträffade olyckor och i synnerhet omfattningen av de skador som orsakats av dem samt till förändringar i penningvärdena.

6 a) Ändringar i gränserna med stöd av denna artikel får inte övervägas förrän detta protokoll har trätt i kraft och inte heller förrän tre år har förflutit från den dag en tidigare ändring med stöd av denna artikel har trätt i kraft.

b) Gränsen får inte höjas så att beloppet kommer att överstiga den gräns som lagts fast i detta protokoll ökat med sex procent per år, inklusive den procentuella höjningen från föregående år, räknat från och med den dag protokollet öppnades för undertecknande till och med den dag juridiska kommitténs beslut träder i kraft.

c) Gränsen får inte höjas så att den med tre gånger överstiger den gräns som lagts fast i detta protokoll.

7. En ändring som har antagits i enlighet med fjärde stycket skall av organisationen delges de fördragsslutande staterna. Ändringen skall anses godtagen när tolv månader har förflutit från underrättelsen om inte inom den tidsperioden minst en fjärdedel av de stater som var fördragsslutande stater då ändringen antogs av juridiska kommittén har underrättat organisationen om att de inte godtar ändringen. I sådant fall är ändringen förkastad och får ingen verkan.

8. En ändring som har godtagits i enlighet med sjunde stycket träder i kraft tolv månader efter det att den godtogts.

9. Alla fördragsslutande stater är bundna av ändringen om de inte säger upp detta protokoll i enlighet med artikel 26 första och andra styckena, senast sex månader innan ändringen träder i kraft. En sådan upp-

expanded as provided for in paragraph 3, on condition that at least one half of the Contracting States shall be present at the time of voting.

5 When acting on a proposal to amend the limit, the Legal Committee shall take into account the experience of incidents and in particular the amount of damage resulting therefrom and changes in the monetary values.

6 (a) No amendments of the limit under this article may be considered before the date of entry into force of this Protocol nor less than three years from the date of entry into force of a previous amendment under this article.

(b) The limit may not be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in this Protocol increased by six per cent per year calculated on a compound basis from the date when this Protocol is opened for signature to the date on which the Legal Committee's decision comes into force.

(c) The limit may not be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in this Protocol multiplied by three.

7 Any amendment adopted in accordance with paragraph 4 shall be notified by the Organization to all Contracting States. The amendment shall be deemed to have been accepted at the end of a period of twelve months after the date of notification, unless within that period not less than one quarter of the States that were Contracting States at the time of the adoption of the amendment by the Legal Committee have communicated to the Organization that they do not accept the amendment, in which case the amendment is rejected and shall have no effect.

8 An amendment deemed to have been accepted in accordance with paragraph 7 shall enter into force twelve months after its acceptance.

9 All Contracting States shall be bound by the amendment, unless they denounce this Protocol in accordance with article 26, paragraphs 1 and 2, at least six months before the amendment enters into force. Such

sägning får verkan när ändringen träder i kraft.

10. En stat som blir fördragsslutande stat när juridiska kommittén har antagit en ändring men innan tolv månadersperioden för dess godtagande har löpt ut, blir bunden av ändringen om den träder i kraft. En stat som blir fördragsslutande stat efter den perioden blir bunden av en ändring som har godtagits i enlighet med sjunde stycket. I de fall som anges i detta stycke blir en stat bunden av en ändring när den träder i kraft eller när protokollet träder i kraft för den staten, om detta sker senare.

Artikel 25

Protokoll till 1992 års fondkonvention

1. Om de ansvarsgränser som fastställts i 1992 års fondkonvention har höjts genom ett protokoll till konventionen, får den ansvarsgräns som anges i artikel 4 andra stycket a) höjas med samma belopp med tillämpning av förfarandet i artikel 24. I sådana fall gäller inte artikel 24 sjätte stycket.

2. Om det förfarande som det första stycket hänvisar till har tillämpats, skall en efterföljande ändring av den ansvarsgräns som har lagts fast i artikel 4 andra stycket med användning av förfarandet i artikel 24, vid tillämpningen av artikel 24 sjätte stycket b och c, beräknas på grundval av de nya ansvarsgränser som höjts i enlighet med första stycket.

Artikel 26

Uppsägning

1. Detta protokoll får sägas upp av en fördragsslutande stat när som helst efter det att det har trätt i kraft för den fördragsslutande staten.

2. Uppsägning verkställs genom att ett instrument deponeras hos generalsekreteraren.

3. En uppsägning får verkan tolv månader efter deponeringen hos generalsekreteraren,

denunciation shall take effect when the amendment enters into force.

10 When an amendment has been adopted by the Legal Committee but the twelve-month period for its acceptance has not yet expired, a State which becomes a Contracting State during that period shall be bound by the amendment if it enters into force. A State which becomes a Contracting State after that period shall be bound by an amendment which has been accepted in accordance with paragraph 7. In the cases referred to in this paragraph, a State becomes bound by an amendment when that amendment enters into force, or when this Protocol enters into force for that State, if later.

Article 25

Protocols to the 1992 Fund Convention

1 If the limits laid down in the 1992 Fund Convention have been increased by a Protocol thereto, the limit laid down in article 4, paragraph 2(a), may be increased by the same amount by means of the procedure set out in article 24. The provisions of article 24, paragraph 6, shall not apply in such cases.

2 If the procedure referred to in paragraph 1 has been applied, any subsequent amendment of the limit laid down in article 4, paragraph 2, by application of the procedure in article 24 shall, for the purpose of article 24, paragraphs 6(b) and (c), be calculated on the basis of the new limit as increased in accordance with paragraph 1.

Article 26

Denunciation

1 This Protocol may be denounced by any Contracting State at any time after the date on which it enters into force for that Contracting State.

2 Denunciation shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General.

3 A denunciation shall take effect twelve months, or such longer period as may be

eller den längre tidrymd som har angetts i uppsägningsinstrumentet.

4. En uppsägning av 1992 års fondkonvention skall anses innebära uppsägning av detta protokoll. En sådan uppsägning får verkan den dag då uppsägningen av 1992 års ändringsprotokoll till 1971 års fondkonvention får verkan enligt artikel 34 i det protokollet.

5. Utan hinder av att en fördragsslutande stat säger upp detta protokoll i enlighet med denna artikel, skall bestämmelserna i protokollet om skyldigheter att betala avgifter till den kompletterande fonden fortsätta att gälla för sådana olyckor som avses i artikel 11 andra stycket b och som har inträffat innan uppsägningen träder i kraft.

Artikel 27

Extra möten med församlingen

1. Inom nittio dagar efter deponeringen av ett uppsägningsinstrument får varje fördragsslutande stat som anser att uppsägningen kommer att leda till en betydande höjning av avgifterna för de kvarvarande fördragsslutande staterna, begära att direktören för den kompletterande fonden sammankallar ett extra möte med församlingen. Direktören skall kalla församlingen att sammanträda inom sextio dagar från det att han tog emot denna begäran.

2. Direktören för den kompletterande fonden får på eget initiativ sammankalla församlingen till ett extra möte som skall hållas inom sextio dagar efter deponeringen av ett uppsägningsinstrument, om direktören för den kompletterande fonden anser att uppsägningen kommer att leda till en betydande höjning av avgifterna för de kvarvarande fördragsslutande staterna.

3. Om församlingen vid ett extra möte som sammankallats enligt första eller andra stycket fastställer att uppsägningen kommer att leda till en betydande höjning av avgifterna för de kvarvarande fördragsslutande staterna, får var och en av dessa stater senast 120 dagar före den dag då uppsägningen får verkan säga upp detta protokoll med verkan från samma dag.

specified in the instrument of denunciation, after its deposit with the Secretary-General.

4 Denunciation of the 1992 Fund Convention shall be deemed to be a denunciation of this Protocol. Such denunciation shall take effect on the date on which denunciation of the Protocol of 1992 to amend the 1971 Fund Convention takes effect according to article 34 of that Protocol.

5 Notwithstanding a denunciation of the present Protocol by a Contracting State pursuant to this article, any provisions of this Protocol relating to the obligations to make contributions to the Supplementary Fund with respect to an incident referred to in article 11, paragraph 2(b), and occurring before the denunciation takes effect, shall continue to apply.

Article 27

Extraordinary sessions of the Assembly

1 Any Contracting State may, within ninety days after the deposit of an instrument of denunciation the result of which it considers will significantly increase the level of contributions for the remaining Contracting States, request the Director of the Supplementary Fund to convene an extraordinary session of the Assembly. The Director of the Supplementary Fund shall convene the Assembly to meet not later than sixty days after receipt of the request.

2 The Director of the Supplementary Fund may take the initiative to convene an extraordinary session of the Assembly to meet within sixty days after the deposit of any instrument of denunciation, if the Director of the Supplementary Fund considers that such denunciation will result in a significant increase in the level of contributions of the remaining Contracting States.

3 If the Assembly at an extraordinary session convened in accordance with paragraph 1 or 2 decides that the denunciation will result in a significant increase in the level of contributions for the remaining Contracting States, any such State may, not later than one hundred and twenty days before the date on which the denunciation takes effect, denounce this Protocol with ef-

fect from the same date.

Artikel 28

Upphörande

1. Detta protokoll upphör att gälla när antalet fördragsslutande stater understiger sju, eller när den totala mängden av avgiftspliktig olja som tagits emot i de kvarvarande fördragsslutande staterna, med de mängder som anges i artikel 14 inräknade, understiger 350 miljoner ton, om detta inträffar tidigare.

2. Stater som är bundna av detta protokoll dagen innan det upphör att gälla skall möjliggöra för den kompletterande fonden att utöva sina funktioner enligt artikel 29 och förblir endast för detta ändamål bundna av detta protokoll.

Artikel 29

Avveckling av den kompletterande fonden

1. Om detta protokoll upphör att gälla skall den kompletterande fonden dock

a) infria sina förpliktelser för de olyckor som har inträffat innan protokollet upphörde att gälla, och

b) få utöva sin rätt till avgifter i den utsträckning som dessa avgifter är nödvändiga för att infria de förpliktelser som avses i a, inklusive de förvaltningskostnader som är nödvändiga för detta ändamål.

2. Församlingen skall vidta alla lämpliga åtgärder för att avveckla den kompletterande fonden, inklusive en rättvis fördelning av resterande tillgångar bland dem som har betalat avgifter till fonden.

3. Den kompletterande fonden förblir en juridisk person såvitt gäller bestämmelserna i denna artikel.

Artikel 30

Depositarie

1. Detta protokoll och de ändringar som

Article 28

Termination

1 This Protocol shall cease to be in force on the date when the number of Contracting States falls below seven or the total quantity of contributing oil received in the remaining Contracting States, including the quantities referred to in article 14, paragraph 1, falls below 350 million tons, whichever occurs earlier.

2 States which are bound by this Protocol on the day before the date it ceases to be in force shall enable the Supplementary Fund to exercise its functions as described in article 29 and shall, for that purpose only, remain bound by this Protocol.

Article 29

Winding up of the Supplementary Fund

1 If this Protocol ceases to be in force, the Supplementary Fund shall nevertheless:

(a) meet its obligations in respect of any incident occurring before the Protocol ceased to be in force;

(b) be entitled to exercise its rights to contributions to the extent that these contributions are necessary to meet the obligations under paragraph 1(a), including expenses for the administration of the Supplementary Fund necessary for this purpose.

2 The Assembly shall take all appropriate measures to complete the winding up of the Supplementary Fund, including the distribution in an equitable manner of any remaining assets among those persons who have contributed to the Supplementary Fund.

3 For the purposes of this article the Supplementary Fund shall remain a legal person.

Article 30

Depositary

1 This Protocol and any amendments ac-

godtagits i enlighet med artikel 24 skall deponeras hos generalsekreteraren.

2. Generalsekreteraren skall

a) informera alla stater som har undertecknat eller anslutit sig till detta protokoll om

i) varje nytt undertecknande eller ny deponering av ett instrument samt dagen för detta,

ii) dagen för ikraftträdandet av detta protokoll,

iii) ett förslag om ändring av gränsen för ersättningsbeloppet och som har gjorts i enlighet med artikel 24 första stycket,

iv) en ändring som har antagits i enlighet med artikel 24 fjärde stycket,

v) en ändring som anses ha godtagits med stöd av artikel 24 sjunde stycket, samt den dag då ändringen träder i kraft enligt åttonde och nionde styckena i den artikeln,

vi) deponering av uppsägningsinstrument som rör detta protokoll samt dagen för deponeringen och den dag då uppsägningen får verkan,

vii) en underrättelse som krävs enligt någon av artiklarna i detta protokoll,

b) översända vidimerade exakta kopior av detta protokoll till alla stater som har undertecknat det och till alla stater som ansluter sig till detta protokoll.

3. Så snart som detta protokoll träder i kraft skall generalsekreteraren överlämna texten till Förenta Nationernas sekretariat för registrering och offentliggörande i enlighet med artikel 102 i Förenta Nationernas stadga.

Artikel 31

Språk

Detta protokoll är upprättat i ett enda original på arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska språken, vilka alla äger lika vitsord.

SOM SKEDDE i London den 16 maj 2003.

cepted under article 24 shall be deposited with the Secretary-General.

2 The Secretary-General shall:

(a) inform all States which have signed or acceded to this Protocol of:

(i) each new signature or deposit of an instrument together with the date thereof;

(ii) the date of entry into force of this Protocol;

(iii) any proposal to amend the limit of the amount of compensation which has been made in accordance with article 24, paragraph 1;

(iv) any amendment which has been adopted in accordance with article 24, paragraph 4;

(v) any amendment deemed to have been accepted under article 24, paragraph 7, together with the date on which that amendment shall enter into force in accordance with paragraphs 8 and 9 of that article;

(vi) the deposit of an instrument of denunciation of this Protocol together with the date of the deposit and the date on which it takes effect;

(vii) any communication called for by any article in this Protocol;

(b) transmit certified true copies of this Protocol to all Signatory States and to all States which accede to the Protocol.

3 As soon as this Protocol enters into force, the text shall be transmitted by the Secretary-General to the Secretariat of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article 31

Languages

This Protocol is established in a single original in the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish languages, each text being equally authentic.

DONE AT LONDON this sixteenth day of May, two thousand and three.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har undertecknade, därtill vederbörligen befulldäktigade, undertecknat detta protokoll.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised by their respective Governments for that purpose, have signed this Protocol.